

Nr. 38(278)

Anul IX
24 sept. 1960

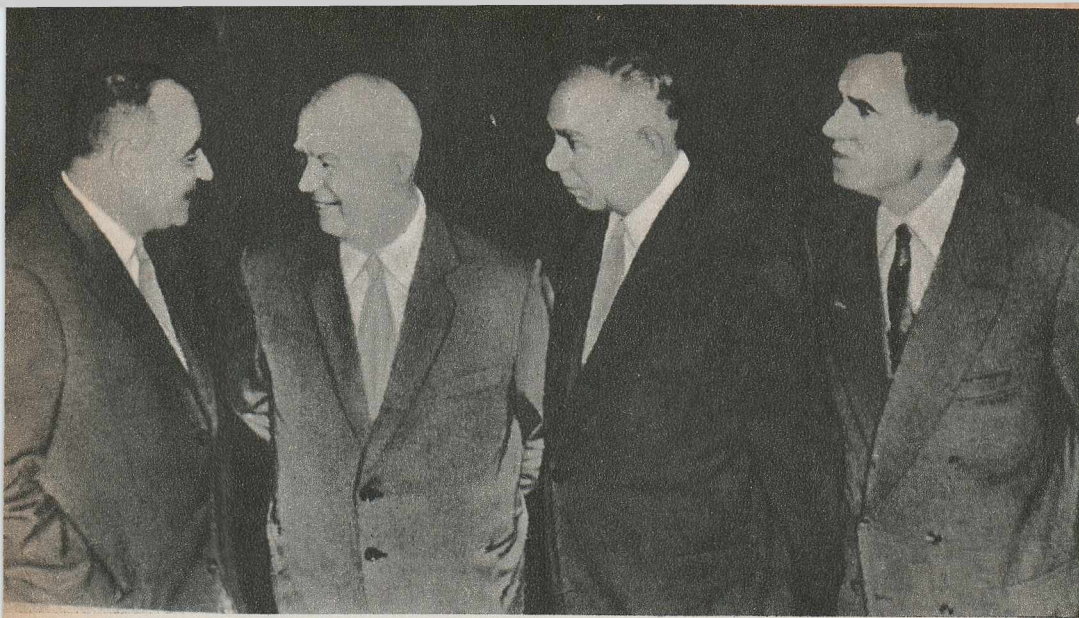
Actorii Ileana Pre-
descu și Septimiu
Sever într-o nouă
piesă originală.
(Citiți reportajul din
pag. 8-9-10)

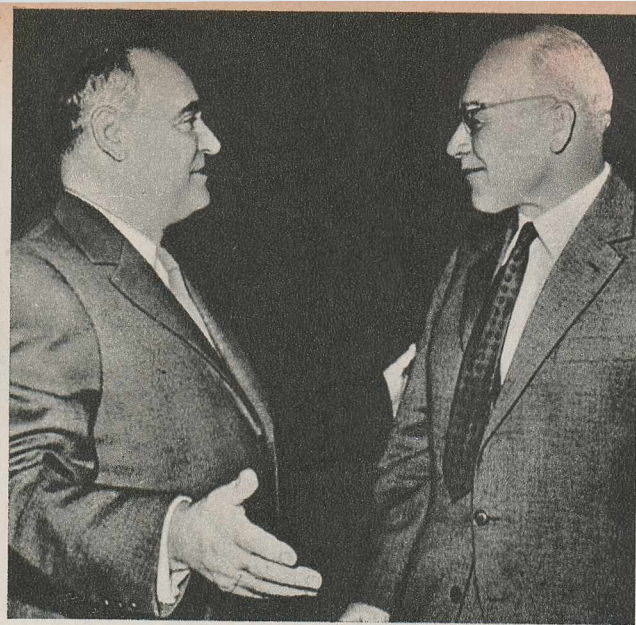
Destăinuiri la poarta... toamnei

Prin teatrele bucureștene, la deschiderea noii stagiuni.

Proletari din toate țările, uniți-vă!
FLACARA
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Într-o pauză a lucrărilor Adunării Generale a O.N.U. Tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej, N. S. Hrușciov, N. V. Podgornii și A. A. Gromiko.

Tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej și W. Gomulka înaintea începerii unei ședințe.

SUCCES DEPLIN CAUZEI PĂCII!

Întregul nostru popor, împreună cu sutele de milioane de oameni iubitori de pace de pretutindeni, urmărește cu deosebită atenție, în aceste zile, dezbaterile celei de-a XV-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. În fața celor 96 de delegații participante la actuala sesiune stau problemele majore ale vieții internaționale actuale și în primul rînd „problema problemelor”: dezarmarea generală și totală.

Poziția țărilor socialiste față de problemele ce urmează a fi luate în discuția Adunării Generale a fost încă o dată exprimată cu claritate la sosirea delegațiilor acestor țări la New York. Subliniind că „Uniunea Sovietică acordă o însemnătate primordială problemei asigurării unei păci trainice” și că „o pace trainică poate fi instaurată pe glob numai atunci cînd armele vor fi aruncate”, șeful guvernului sovietic, tovarășul N. S. Hrușciov, a declarat: „Delegația sovietică a sosit la New York la cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite în numele întăririi cauzei păcii și al rezolvării problemelor internaționale complicate”. Cu același prilej, conducătorul delegației Republicii Populare Romîne, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, a declarat: „Conjugîndu-ne eforturile cu ale celorlalte state iubitoare de pace, al căror număr crește fără încetare în vremea noastră, alături de bogată în prefaceri, Republica Populară Romînă va face, din partea ei, tot ce-i stă în putință pentru a contribui la consolidarea păcii, pe care o doresc arzător toate popoarele planetei noastre”.

Întregul nostru popor își manifestă în aceste zile — în cadrul unor

În toate uzinele și fabricile din țară, în întreprinderi și instituții, în sate și în orașe, oamenii muncii folosesc orice moment de răgaz, pentru a citi ultimele știri de la actuala sesiune a Adunării Generale a O.N.U. La atelierele centrale I.T.B. un grup de muncitori din sectorul electric îl ascultă pe tov. Vasile Badea citind textul cuvîntărilor rostite de tovarășul Hrușciov și tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la sosirea lor la New York. ↓

Aspect din sala de ședințe a Adunării Generale.

însuflețite adunări, discuții, convorbiri, care au loc în fabrici și uzine, instituții și pe ogoare, prin luări de poziție în presă — sprijinul său entuziast și unanim față de politica de pace a țării noastre și a celorlalte țări socialiste. Oamenii muncii din țara noastră își exprimă convingerea că prezența la actuala sesiune — cea mai importantă din istoria O.N.U. — a tovarășului N. S. Hrușciov, luptător neobosit pentru cauza păcii, a tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, cel mai autorizat purtător de cuvînt al poporului nostru, a altor conducători de seamă din țările socialiste, precum și din alte numeroase state, va constitui o premisă favorabilă pentru ca această sesiune să corespundă aspirațiilor de pace ale întregii omeniri.

Poporul nostru este mîndru de creșterea prestigiului Republicii Populare Romîne pe arena mondială, fapt reflectat zilele acestea și de atenția deosebită pe care nenumărați reprezentanți ai presei internaționale, care urmăresc dezbaterile de la O.N.U., o acordă delegației țării noastre, în frunte cu tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej.

Expresie a simțămintelor care animă în aceste zile milioanele de constructori ai socialismului din patria noastră, telegrama adresată tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej de către Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn, Consiliul de Miniștri al R.P.R. și Prezidiul Marii Adunări Naționale a R.P. Romîne, subliniază: „Fiind tot timpul cu inima și cu gîndul alături de dumneavoastră, poporul romîn, prin noi realizări în munca sa de înălțare a patriei, sprijină cu însuflețire activitatea delegației Republicii Populare Romîne la lucrările actualului sesiuni a Organizației Națiunilor Unite.

Sîntem încredeșiți că delegația țării noastre, în frunte cu dumneavoastră, alături de delegația Uniunii Sovietice condusă de tovarășul N. S. Hrușciov și de delegațiile celorlalte țări socialiste, precum și ale tuturor statelor iubitoare de pace, vor aduce o importantă contribuție la destinderea încordării internaționale, la triumful principiilor coexistenței pașnice, la victoria cauzei scumpe popoarelor — pacea”.

De la un capăt la altul al țării, poporul nostru muncitor își rostește

Marea lege a drepturilor noastre

Despre ce fel de „libertăți” putea fi vorba pe vremea când „a aplica constituția” însemna a aplica, mai mult sau mai puțin figurat, cite 25 de trăgători pe spinarea țaranului și a muncitorului? Sau despre ce fel de „garantare” a „libertăților” putea fi vorba în Constituția României de acum cincizeci de ani — când 1907 acoperise țara cu cadavrele a unsprezece mii de țărani? Cum își ținea burghezia cuvântul în aplicarea învățământului obligatoriu — când țara număra milioane de analfabeți? Constituția României „garanta” drepturi — dar ce fel de „drepturi”? Și în favoarea cui? Și de către cine?...

Pentru prima oară în istoria poporului nostru, o constituție — Constituția Republicii Populare Române — proclamă drepturi reale, sudează, face un singur corp din drepturi și din garantarea lor. Și aceasta fiindcă cei care au scris legea și veghează asupra ei sînt oamenii muncii de la orașe și sate, conduși de Partidul Muncitoresc Român.

Asigurarea dreptului la muncă? Prin ce oare, mai bine decît prin dezvoltarea neîntreruptă a industriei și agriculturii, a comerțului socialist, ca și prin creșterea producției? Numai din 1956 pînă în 1959 s-au ridicat 101 întreprinderi industriale noi și 93 secții noi, iar 294 întreprinderi au fost reutilate și dezvoltate. Cele două baterii ale uzinei cocsochimice, noul furnal și noul bluming, fabrica de țevi de la Roman și cea de fire și fibre sintetice de la Săvinești, hidrocentrala de la Bicaz și viitorul combinat siderurgic de la Galați, numeroasele și mărețele obiective ale economiei noastre naționale stau și ele ca o mărturie a realizărilor noastre pe această linie. Asigurarea dreptului la muncă se cheamă condițiile acordate sutelor de absolvenți ai institutelor politehnice, ca și ai institutelor de artă dramatică, pictură și muzică; se cheamă clinicile unde vor lucra mii de noi medici și catedrele de la care vor preda mii de noi profesori.

Asigurarea dreptului la odihnă? Ce oare poate răspunde mai bine la asta decît cei aproape patru sute de mii de mături, cei o sută de mii de copii, pe care statul îi trimite anual la odihnă și tratament?

Asigurarea dreptului la învățătură? Ei bine: 29.000 de școli medii de cultură generală în 1938, 200.000 școli medii în 1959; 26.000 studenți în 1938, 62.000 studenți în 1959; manuale școlare gratuite pentru toți elevii claselor I-VII din țară!

Învățămîntul, cultura, ocrotirea sănătății, prevederile sociale, asigurările sociale, odihna și alocația pentru copii însumează din 1956 și pînă în 1960 peste 55 de miliarde de lei.

Și statul garantează egalitatea în drepturi a tuturor cetățenilor, indiferent de naționalitate și rasă.

Și toate aceste asigurări și garanții devin din ce în ce mai largi și mai profunde — ceea ce se poate urmări din dezvoltarea economică și culturală a republicii. Înainte de sfîrșitul anului 1965 producția va fi de două ori mai mare ca în anul acesta, vor fi date în folosință

Art. 77, paragraful 1. „Cetățenilor Republicii Populare Române le este asigurat dreptul la muncă, adică dreptul de a căpăta o muncă garantată și plătită potrivit cu cantitatea și calitatea ei.”
În fotografie: primul schimb la uzinele de țevi „Republica” din București s-a terminat. Voioci, siguri pe ziua de mîine, muncitorii se îndreaptă către căminele lor.

Art. 8. „Pămîntul în Republica Populară Română aparține celor ce-l muncesc.”
În fotografie: bucuria strînsului recoltei se poate citi și pe chipul acestei tinere colectviste din G.A.C. „Dezrobirea muncii” — comuna Alexeni, raionul Urziceni, regiunea București.

300.000 noi apartamente, salariul real va crește cu 40-45%, se vor construi 15.000 noi săli de clasă și vor pleca anual, la mare și la munte, mai mult de 550.000 oameni.

Și asta pentru că, la întrebarea: „A garanta — în favoarea cui?“, noi putem răspunde: „În favoarea oamenilor muncii!“

Și la întrebarea: „De către cine se garantează?“, răspundem: „De către inșiși oamenii muncii, conduși de partidul lor!“

Astfel, pentru prima dată pe aceste meleaguri s-au proclamat drepturi reale pentru cei ce muncesc, s-au unit — într-un singur tot, organic și profund — noțiunile *drepturi și a garanta.*

C. BACIU

← Art. 80, paragraful 1. „Cetățenii Republicii Populare Române au dreptul la învățătură“.

In imaginea alăturată: ajutați de un student, doi muncitori de la „Steagul Rosu“ din orașul Stalin se pregătesc pentru examenul de admitere în facultate.

Art. 78, paragraful 1. „Cetățenii Republicii Populare Române au dreptul la odihnă“.

In fotografie: noile construcții de pe litoral asigură oamenilor muncii largi posibilități de a-și petrece concediile de odihnă.

Mic fotoreportaj de la o mare fabrică de conserve

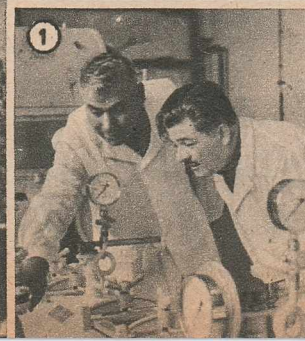
de F. URSEANU

Tecuci. Orașul, întinerit, se prezintă oaspeților cu oarecare cochetărie: cu flori la ferestre, în scuaruri și în parcuri, cu un bulevard larg și asfaltat, cu străzi animate și luminate seara de zeci și zeci de becuri fluorescente... Aceasta ar fi, în câteva cuvinte, „cartea de vizită“ a Tecuciului de azi.

Dar în urmă cu ani Tecuciul nu era decât unul din acele târguri moldovenești în care „nu se întâmpla nimic“. Inima orașului a început să bată cu putere abia acum șase ani, datorită unei mari și moderne întreprinderi de importanță republicană, construită de puterea populară: fabrica de conserve. De atunci orașul de pe fosta moșie a caimacanului Vogoride se dezvoltă în raport direct

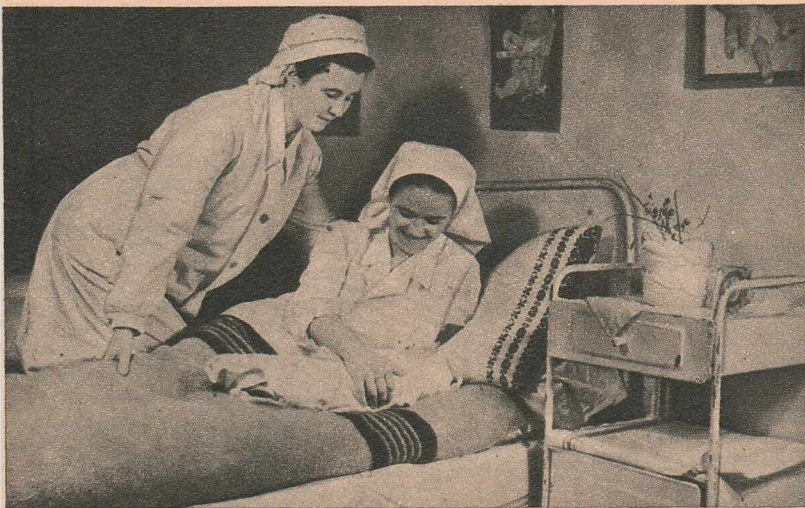
cu dezvoltarea fabricii. Iar sute și sute de tinere tecucence, specializate în noua fabrică, în școlile profesionale și în institutele superioare din București și Galați, prepară azi, cu o artă deosebită, conserve de legume de bună calitate, dulceturi din cele mai fine, compoturi și alte numeroase sortimente, contribuind astfel ca faima acestor produse, și implicit a Tecuciului, să treacă dincolo de hotarele regiunii Galați, ale Moldovei...

Așadar, în orașul în care pînă la venirea puterii populare nu se înălța nici măcar un singur coș de fabrică, s-a născut o importantă unitate a industriei alimentare, care valorifică unele din bogățiile țînutului: legumele și fructele. În vara aceasta, peste 60 de gospodării agricole colective și cinci gospodării agricole de stat, toate situate în roditorul triunghi dintre Siret și apa Bîrladului, au alimentat cu materia primă necesară fabrica de conserve de la Tecuci. Valorificînd

Art. 54. „Sfaturile Populare organizează participarea activă a oamenilor muncii la conducerea treburilor de stat și obștești și la opera de construire a socialismului”.
Fotografia înfățișează terenul fostului „Ialcioc” unde, sub îndrumarea deputatului Vărzaru, cetățenii își amenajează o nouă stradă în raionul 1 Mai.

↑ Art. 83, paragraful 3. „Statul ocrotește căsătoria și familia și apără interesele mamei și copilului. Statul acordă ajutor mamei cu mulți copii și mamei singure, concedii cu plata salariului femeilor însărcinate, organizează maternități, creșe și cămine de copii”.
In fotografie: casa de naștere din comuna Florești, regiunea Cluj.

Art. 79, paragraful 1. „Cetățenii Republicii Populare Române au dreptul la asigurarea materială la bătrânețe, în caz de boală sau incapacitate de muncă”.
Imagina de mai sus e luată într-un cămin de bătrâni din Capitală.

produsele acestor unități ale agriculturii socialiste, pînă la sfîrșitul toamnei, fabrica din Tecuci pune la dispoziția comerțului alimentar milioane de cutii cu conserve, borcane cu dulceturi și compoturi, sute de butoaie cu pastă de roșii.

În vederea îndeplinirii unor sarcini ce revin din documentele celui de-al III-lea Congres al P.M.R., câteva produse — și aceasta pentru prima dată la noi în țară — vor fi fabricate prin mijloace complet automatizate. Despre aceasta, cît și despre alte aspecte din marea fabrică de conserve de la Tecuci „vă vorbesc” și fotografiile alăturate.

① Tovarășul Ghiță Marin, directorul fabricii (stînga), și tov. Al. Marica, din Direcția conservelor, ne prezintă instalațiile noi, linia de fabricație a sucului de roșii. O linie complet automatizată — care poate produce zilnic 120.000 sticle de suc (față de 15-16.000 de sticle cît se produceau pînă acum). Noua instalație intră în producție chiar

în această toamnă. După aceasta se va instala și prima linie automatizată pentru prepararea și ambalarea conservelor de mazăre.

② Inginera Viorica Geancă, maistră de schimb, vă prezintă două noi produse ale fabricii: dulceața de nuci și pasta de roșii foarte concentrată.

③ E sau nu e prea dulce... dulceața de vișine? Proba se efectuează în laborator. O face însă din cînd în cînd și lucrătoarea Georgeta Istrate, specializată în prepararea produselor dulci...

④ Aparatul a surprins o imagine puțin obișnuită în ale fabricii: o muncitoare privind prin... telescop. Pentru buna calitate a produselor, cantitatea de zahăr existentă în dulceață se controlează aici cu „refractometrul”. Așa procedează și tînăra Ecaterina Ciocan — pe care o vedeți în fotografie.

⑤ Cîteva dintre tînerele tecucence care ne furnizează diversele dulceturi, compoturi și legume conservate...

Secția scularie a uzinelor „Electroputere” din Craiova. Aci, printr-o mai judicioasă amplasare a utilajelor, indicele de folosire a spațiului de producție a crescut cu 26%.

Dialog despre productivitate... pe metru pătrat

La „Electroputere” ne-am însemnat în carnet următoarea frază: „Producția de scule a crescut în noua secție cu 26 la sută pe metru pătrat”. Ne-am spus: „iată o informație scrisă probabil greșit”. Și ne-am înapoiat să-l căutăm pe prietenul nostru Gheorghe Tîrpe, inginer în secția de scularie.

— Ceea ce ați scris acolo este foarte exact — ne-a rețezat-o el vesel. Da, pe fiecare metru pătrat de... pardoseală, oamenii noștri produc azi mai multe piese.

— Un exemplu...

— Dacă-mi ceri exemple, lasă-mă mai întîi să te duc într-o excursie fictivă. Să pornim amîndoi de la același punct spre o țintă oarecare. Amîndoi purtăm în spate cîte un rucsac. Tu ți-ai așezat la fund bidonul cu apă, scurta de ploaie și binoculul, iar deasupra ai pus uneltele de ras, prosopul și punga cu talc. Eu, invers. După cîteva vreme ni se face sete la amîndoi. Tu, ca să scoți bidonul, trebuie să-ți întorci pe dos tot bagajul. Eu, nu. Ne prinde ploaia, eu mă echipez într-o clipă, tu în zece... Toate acestea îmi dau posibilitatea să te devansez în mod simțitor.

— Ce legătură are creșterea productivității de scule cu exemplul dat?

— Și într-un caz, și într-altul e vorba de organizare. Și ca să revenim strict la subiect: pe un același spațiu, printr-o mai judicioasă amplasare a mașinilor, oamenii au reușit la noi în scularie să fabriceze cu 26 la sută mai multe scule. Împărțind totalul sculelor realizate într-o zi de lucru cu suprafața halei, calculată în metri pătrați, vedem că spațiul a devenit, în urma organizării, mult mai productiv.

— Revenind la exemplul tău, cred că nimeni nu-i atît de prost să-și așeze bidonul și impermeabilul în fundul sacului. Și chiar dacă cineva ar proceda așa, la prima încercătură și-ar reazeza în mod rațional lucrurile... Nimic mai simplu.

— Foarte adevărat. Dar într-o hală a unei uzine schimbările nu se pot produce chiar atît de ușor. Cînd a fost înființată secția de scularie, mașinile au fost amplasate în ordinea fluxului tehnologic. Pe urmă, mașinile care au venit în anii următori (peste 50 la număr) au fost plasate acolo unde s-a găsit loc. Și atunci, de pildă, o piesă produsă la strung trebuia, pentru a ajunge la freză, să fie transportată de muncitori de la un capăt la altul al secției. În noua și modernă hală dată în producție de curînd, întregul utilaj a fost ordonat după grupe de mașini. Timpii morți au dispărut. Două mașini care ocupă în prezent același spațiu ca și în trecut au, datorită noii organizări, o productivitate simțitor sporită. E limpede?

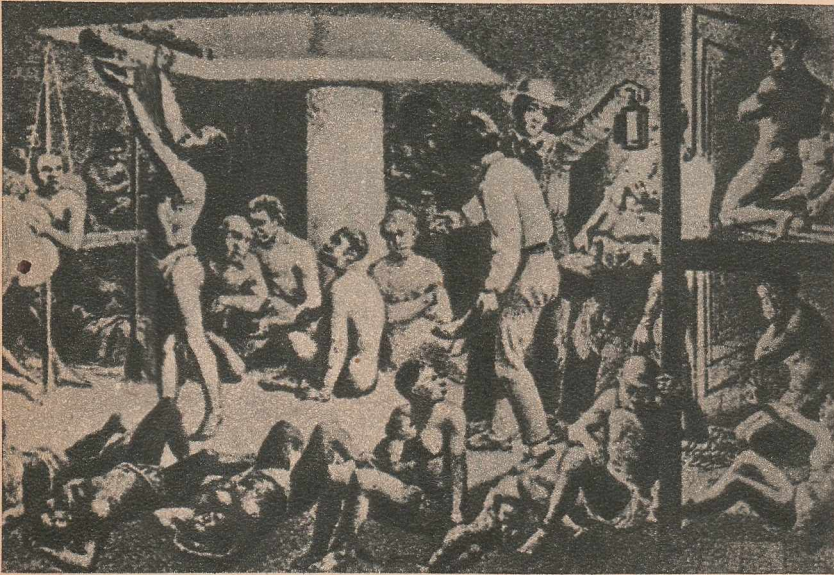
— Da. Am totuși o întrebare suplimentară. Noua secție care — după cum văd — este mult mai încăpătoare, prevăzută cu lumină fluorescentă, cu aeroterme, instalații sanitare și aspiratoare de praf, a fost utilată și cu mașini noi?

— În afara vechiului utilaj secția a fost înzestrată și cu mașini noi, moderne, de înaltă productivitate: strung carusel, mașină de rectificat fără centre și altele. Numai aceasta din urmă a mărit productivitatea ponsoanelor, știfturilor și axelor mici cu 500 la sută. Problema ridicării nivelului tehnic al producției a înregistrat în secția noastră și pe această linie un pas apreciabil. Alte nelămuriri?

— Nici una. Spune-mi numai de ce ești azi mai vesel decît ieri?...

— Am toate motivele: cei mai mulți dintre băieții mei și-au depășit în luna august sarcina de plan individuală cu 5-10 la sută. Vino să-i cunoști. Merită!

C A N I B A L I I

Timp de trei secole și mai bine continentul african a cunoscut tragedia comerțului de sclavi, a comerțului cu „fildesul negru”. Aceasta a costat Africa 100 milioane vieți. Fotografia reproduce o veche gravură ce înfățișează cala unei corăbii ce ducea peste ocean „marfă” umană.

PAGINI NEGRE DIN ISTORIA COLONIALISMULUI SÎNGEROS ȘI PRĂDALNIC

Nave încărcate cu aur și mătăsurii, cu metale rare și cu lemn de esență prețioasă, cu cafea și mirodenii, au străbătut timp de secole oceanele, îndreptându-se spre porturile Angliei, Franței, Spaniei, Olandei, Americii etc. În comptuarile din Londra și Amsterdam, New York și Lisabona, negustorii miliardari nu mai pridideau să socotească — așa cum spunea poetul — „cît aur poartă marea-n negrele-i corăbii”. Cu cît treceau anii, cu atît șuvoiul bogățiilor jefuite de colonialiștii din țările Asiei, Africii și Americii Latine se îngroșa. Stăpînii din metropole deveneau tot mai bogați iar sclavii din colonii erau siliți să-și plece tot mai mult grumazul.

Colonialiștii se legănau cu iluzia că această stare de lucruri va dura la nesfîrșit. Lordul Doulhousey, cîndva guvernator al Birmaniei, declara plin de sine: „*Drapelul englez va flutura deasupra Birmaniei atîta vreme cît soarele va străluci pe cer*”.

Speranțe deșerte! În zilele noastre colonialismul a primit lovitură după lovitură. Mai întîi în Asia: după cel de-al doilea război mondial, un întreg șir de state de pe acest imens continent s-au smuls din lanțurile robiei coloniale. Atunci colonialiștii au început să se autoconsoleze cu gîndul că-și mai păstrează pozițiile pe un alt mare continent, plin de bogății fabuloase — Africa.

În urmă cu cinci ani, revista americană „Newsweek”, într-un articol consacrat viitorului Africii, făcea „profeții”. Pe un ton plin de satisfacție, revista dădea asigurări că ora cînd țările Africii vor deveni

Din cauza mizeriei și a foametei, a lipsei complete de asistență medicală, milioane de băștinași cad pradă celor mai cumplite boli, se zbat în chinuri îngrozitoare.

Luptătorii pentru independența Camerunului aclamînd clipa victoriei.

independente este încă departe. „Belgienii — scria „Newsweek” — vorbesc de un termen de 100 de ani, iar francezii consideră că aceasta (adică sfîrșitul dominației coloniale — n.a.) se va întîmpla abia în cursul vieții generației viitoare”.

Calculule acestea, ca și multe alte calculule ale colonialiștilor, au fost răsturnate de realități. Ca și popoarele Asiei, popoarele africane s-au ridicat cu hotărîre la luptă.

Harmattanul colonialist va lua sfîrșit

În țările de pe coasta de nord a golfului Guineei, alizeul de iarnă poartă numele de „harmattan”. Venind dinspre nord-est, din regiunea deșertului, acest vînt este uscat și provoacă adevărate calamități în zonele în care bîntuie. Cerul se estompează sub norii groși de praf, rîurile seacă, vegetația se preface în scrum. Cînd forța harmattanului atinge cel mai înalt grad, păsările migrează spre sud, arborii se desfrunzesc, ierburile savanei pier, pînă și fiarele se ascund în vizuini.

Prin consecințele sale distructive, colonialismul este pe bună dreptate comparat cu harmattanul. În raport cu ororile săvîrșite de colonialiștii, care au spoliat nu numai Africa de la un țărnam la altul, ci și alte continente, harmattanul poate părea însă doar o simplă adiere sau, în cel mai rău caz, o calamitate locală. Semnificativă în această privință este istoria Africii din ultimele cîteva secole.

Primii europeni care au ajuns în Africa ecuatorială, cu cîteva veacuri în urmă, au fost portughezii. Au urmat spaniolii, englezii, olandezii, francezii... În acea vreme, în Africa centrală existau cîteva state puternice ale popoarelor negre — imperiile Ghana, Mali, Songay și altele. Imperiul Ghana, de pildă, a dăinuit din anul 300 pînă în anul 1270. Cotropitorii albi au distrus aceste state înfloritoare. A început vîntoarea de negri, înrobirea și exterminarea lor.

Vinătorii de sclavi aveau nevoie de oameni tineri, viguroși, buni pentru muncă. Restul erau uciși, rău alegeri — femei, bătrâni, copii. Comerțul cu sclavi negri a costat Africa — după datele unor cunoscuți istorici — aproximativ 100 de milioane de oameni.

Regele Leopold al Belgiei a obținut prin exploatarea bogățiilor Congo-ului, un câștig net de 1.000.000 de dolari — o sumă imensă pentru acea vreme. În perioada corespunzătoare, populația din Congo s-a redus la jumătate. Situația asemănătoare a înregistrat-o istoria celorlalte teritorii africane cucerite de „civilizatorii” colonialiști. Bunăoară, la construcția căii ferate Point-Noir-Brazzaville (fosta Africă ecuatorială franceză), condițiile de muncă erau de așa natură încât la fiecare kilometru de cale ferată au pierit în medie cîte 200 de africani.

Fapte de acest fel s-au petrecut nu numai în veacul trecut, ci pînă în prezent, iar în coloniile neeliberate încă mai continuă și azi. În iunie 1950, un misionar catolic din Congo a cumpărat un clopot de biserică, dîndu-i negustorului, ca plată, zece mii de africani. După cum se vede, de-a lungul timpului colonialiștii s-au schimbat prea puțin. Nu degeaba ei au fost supranumiți „canibalii albi”.

Moștenirea rămasă după anii de dominație colonială este cumplită. Atît în Asia cît și în țările Africii se resimt puternic de pe urma jafului colonialist. În cartea sa „Desoperirea Indiei”, Nehru scrie: „Atrage atenția faptul că regiunile Indiei care s-au aflat cel mai îndelungat timp sub stăpînirea englezilor sînt în prezent cele mai sărace”. Același lucru e valabil și pentru Birmania, Indonezia sau alte foste posesiuni coloniale ale

Astfel arată rîndurilele colonialiste în Angola, aflată încă sub jugul colonialiștilor portughezi. Legați cu frînghii, sclavii negri sînt puși să lucreze pe ogoarele albilor sub supravegherea vătăfilar.

O imagine din Malaya, pe vremea cînd aceasta nu-și cucerise încă independența. Cînici, „civilizatorii” colonialiști englezi s-au fotografiat lîngă cadavrele celor uciși de ei pentru că îndrăzniseră să-și revendice dreptul la libertate.

Angliei, Olandei sau Franței în Asia.

Deosebit de grele sînt urmările economice ale dominației coloniale în Africa. Aproape nici una din țările Africii n-are industrie. Agricultură a fost ruinată, pămînturile din regiuni întregi au fost secătuite prin exploatare prădalnică. Consecințe nefaste are introducerea de către colonialiști a monoculturii. Astfel, Coasta de Fildeș a fost silită să se specializeze exclusiv în cultura arborilor de cafea și cacao; Volta Superioară produce aproape exclusiv bumbac și arahide; Nigeria, arahide; Dahomey, unt de cocos; Ciad și Republica Africa Centrală, bumbac, iar Gabonul și fostul Congo francez au o economie forestieră. În afara acestora, în țările respective nu s-au dezvoltat alte ramuri ale economiei. Astfel se face că țările Africii duc lipsă nu numai de produse industriale, ci și de alimente. Astfel se face că populația unor țări care au hrănit și îmbogățit metropole întregi este astăzi supusă foametei.

Tragică este situația populației țărilor africane în ce privește condițiile social-culturale. Potrivit datelor O.N.U., un medic revine la 9.700 de locuitori în Kenya, la 11.000 în Rhodestia de Nord, la 20.000 în Tanganika, la 21.000 în Uganda, la 32.000 în Nyassaland. Circa 80-85 la sută dintre africani sînt analfabeți. În Angola (colonie portugheză) numai 2 la sută dintre copii pot urma școala, iar în Tanganika — numai 1 la sută. Dintre cei 6 milioane de locuitori ai Mozambicului (colonie portugheză) numai un singur om a absolvit universitatea.

Iată cîteva fapte, alese dintr-un noian și care oglindesc urmările jafului și ale asupririi colonialiste în Africa. Fapte care acuză necruțător!

Unde sînt fabuloasele bogății ?

Suferințele și mizeria la care au fost condamnate de colonialiști popoarele Africii sînt cu atît mai

zguduitoare, cu cît ele se înregistrează într-un continent cu bogății fabuloase.

Teritoriul Africii este de trei ori mai mare decît acela al Europei, iar populația numără 230.000.000 de oameni. Partea Africii în extracția diferitelor materii prime (din totalul producției țărilor capitaliste) este, după cum urmează: 99 la sută din diamante, 80 la sută din cobalt, 40 la sută din crom, 36 la sută din mangan, 27 la sută din cupru, 59 la sută din aur, 62 la sută din platină. De asemenea un loc deosebit îl ocupă Africa și în domeniul extracției de uraniu. Uniunea Sud-africană ocupă la acest capitol al doilea loc în lumea capitalistă, iar Congo locul al patrulea. Numai Congo produce anual 11.500 kg aur, 5.500 tone cobalt, 360.000 tone de mangan, 240.000 tone cupru, 90 tone argint, milioane de carate de diamante industriale și 600.000 carate de diamante de bijuterie.

Totodată, Africa furnizează 63 la sută din producția totală a lumii capitaliste la cacao, 11 la sută la cafea, 7 la sută la cauciuc. Africa mai furnizează cantități imense de petrol, chihlimbar, esențe de lemn prețios, mirodenii, fructe alese.

Timp de decenii, aceste bogății au fost cărate în metropole și de pe urma lor marile companii coloniale au realizat profituri uriașe.

Jefuitorii de modă veche și cei de modă „nouă”

Se spune că în timp ce se afla bolnav în Africa Centrală, Livingstone, stînd într-o zi în fața colibei sale, zări deodată în depărtare o caravană impunătoare. O mulțime de hamali și de animale de povară cărau din greu munți de baloturi. Livingstone și-a dat seama că e vorba de un explorator alb și a simțit un ghimpe de invidie pentru această caravană bogată. Noul venit era americanul Stanley. Astfel s-au întîlnit, acum aproape un secol, reprezentanții Angliei și

S.U.A., pe pământul african. De atunci și până azi, interesele celor două puteri colonialiste s-au ciocnit neîncetat (cînd mai fățiș, cînd mai disimulat) în această regiune. E drept că în primii ani ai expansiunii engleze în Africa, capitaliștii din S.U.A. n-au fost în stare să se ia la întrecere cu rivalii lor. Stanley a propus ceva în acest sens, dar planul lui n-a reușit și el s-a pus în slujba regelui Belgiei, Leopold. Magnații americani erau preocupați pe atunci în primul rînd de acapararea emisferei occidentale. Ei sugrumau unul după altul popoarele Americii Latine, sub pretextul că le ajută în lupta pentru scuturarea jugului spaniol. Astfel, la început Africa a fost împărțită între Anglia, Franța, Germania, Italia, Belgia, Portugalia și Spania. Colonialiștii de peste ocean au trebuit să se mulțumească cu un biet mezelic: Liberia. Această situație s-a menținut un timp îndelungat. În 1939, de pildă, investițiile de capital american în Africa erau de 40 de ori mai mici decît investițiile britanice (în total 100 milioane de dolari).

Pe atunci, jaful S.U.A. în America Latină constituia o compensație substanțială. De altfel încă și astăzi neocolonialiștii americani realizează beneficii uriașe de pe urma jefuirii unor țări latino-americane. De pildă, în perioada 1950-1957, la un volum de investiții de 6 miliarde plasate de monopolurile din S.U.A. în America Latină, profiturile s-au cifrat la suma colosală de 12,2 miliarde de dolari.

Dar monopolurile americane au încetat să se mai mulțumească cu vechile lor poziții. După cel de-al doilea război mondial, expansiunea capitalului american în Africa s-a intensificat. Potrivit datelor furnizate de presa americană, suma investițiilor americane (de stat și particulare) în Africa a ajuns în 1959 la peste 2 miliarde de dolari. Investițiile particulare americane în Africa au crescut din 1939 pînă în 1959 cu 1.100 la sută. Revista engleză „Economist” a semnalat pe un ton alarmat că în Africa operează de pe acum peste 200 de firme americane. Încă în 1952 aceste firme controlau 22,8 la sută din extracția de petrol, 8,6 la sută din extracția de minereu de fier, 40,3 la sută din mangan, 46,8 la sută din vanadiu, 34,5 la sută din plumb, 92,6 la sută din cadmiu etc. Tentaculele frustrurilor americane s-au întins îndeosebi asupra bogățiilor Rho-

deziei, Mozambicului, Gabonului, Saharei, Congoului. În diverse regiuni ale Africii au apărut și baze militare americane. Colonialiștii americani, deși au sosit mai tîrziu la praznic, și-au făcut și își mai fac loc cu coatele.

Politica colonialiștilor americani în Africa a culminat în vremea din urmă cu sprijinirea fățișă a agresiunii belgiene în Congo. Noii colonialiști, deși se pretind în gura mare „anticolonialști”, nu se deosebesc însă de cei „vechi” decît printr-o lăcomie și mai mare. Acest lucru îl mărturisește și publicistul francez R. Sedillot, care scrie că „noul colonialism nu e decît o nouă formă a unui fenomen vechi... Colonizarea efectuată de dolar constă numai în faptul că îi înlocuiește pe unii colonialiști cu alții”.

Colonialismul e sortit pieirii

Schimbarea de firmă și demagogia colonialiștilor vechi și noi nu pot amăgi popoarele. Pornind cu hotărîre pe calea dezvoltării independente, noile state asiatice și africane refuză noul jug ce li se întinde. Tinerile state africane independente sînt hotărîte să zdrobească orice complot pus la cale de colonialiști cu ajutorul unor marionete ca Chombe sau alții de teapa sa.

În prezent familia statelor africane independente numără 24 de membri. Cu alte cuvinte, peste jumătate din teritoriul continentului și trei pătrimi din populație, circa 140 de milioane de oameni, s-au eliberat de cătușele robiei coloniale. Grupul statelor afro-asiatice independente capătă o pondere tot mai mare pe arena internațională.

Valul luptei de eliberare, care a dus la victorie pe majoritatea teritoriului Asiei și Africii, zguduie și bastioanele coloniale ce mai rezistă încă. În Rhodezia, Zanzibar, Tanganika, Angola, Mozambic, Nyassaland, Mauritania, crește lupta maselor pentru independența națională. Își revendică independența și cele cîteva teritorii care au rămas sub jugul colonial în Asia (îndeosebi cele din peninsula Arabiei), în regiunea Mării Caraibelor, în arhipelagul Polineziei. Zilele dominației coloniale sînt numărate. Deasupra continentelor ținute timp de secole în beznă, răsare soarele.

M. CÎRLOANȚĂ

Așa ar vrea colonialiștii să vadă încă și azi Africa, dar...
(Din „Industriekurier”)

DESTĂINUIRE

de Bazil DUNĂREANU

George Vraca în timpul unei repetiții.

Așadar, întors din vacanță, teatrul bucureștean pregătește în acest început de toamnă noi surprize publicului său. Stagiunea care s-a încheiat a lăsat, din punctul de vedere al satisfacerii exigențelor și doleanțelor acestui public, o serie de restanțe (dezbătute pe larg de critica dramatică); de asemenea, discuțiile purtate de-a lungul stagiunii solicită și ele o serie de răspunsuri. Teatrele sînt așteptate să ia cuvîntul! Pînă cînd o vor face, în noua stagiune, să dăm cuvîntul unor oameni de teatru și să le ascultăm destăinuirile făcute la poarta... toamnei.

Apropierea vîrstelor

Pe artistul poporului George Vraca l-am întîlnit cu acest prilej, pentru prima oară, în calitate de director al Teatrului Armatei. Nu e de mirare deci că discuția a gravitat la început în jurul problemelor de conducere a teatrului. Directorul unui teatru, e de părere maestrul Vraca, trebuie să se gîndească de zece ori înainte de a

ridica cortina unui spectacol pentru că în fața cortinei se publicul; directorul unui teatru trebuie să uite că scena est tribună de la care slujitorii ei înalta misiune de a transmite nobilele mesaje ale contemporității.

— Luînd cunoștință de do mentele Congresului al III-lea

Coperta noastră:

Magda (Ileana Predescu) și ostășul Savu Dalea (Septimiu Sever) într-o scenă din noua piesă a lui M. Beniuc, „Întoarcerea”, la Teatrul Municipal.

Fotografie de S. STEINER

LA POARTA ... TOAMNEI

Fotografii de S. STEINER

partidului mi-am dat seama că și artiștilor le revine nobila misiune să-și desfășoare aripile fanteziei într-un mod larg, să aducă pe scenă într-un mod nou, noul vremurilor noastre. Repertoriul Teatrului Armatei are în vedere tocmai acest lucru. Mă voi referi, pentru început, la cele trei piese originale pe care ni le-am propus: „Cărările dragostei” de Tiberiu Vornic, „Aurul florit migdalii” de Angela Niculescu, după Marina Sereni, și „Frunos curge Oltul” a debutantului (și înărilor) D. Mateescu. Din literatura dramatică sovietică și rusă ne-am oprit la piesa lui Kupriatov, „Fiul secolului”, la „Roadele învătăturii” a lui L. Tolstoi. Avântind din repertoriul contemporan universal piesa scriitorului american Hemingway, „Coloana a VII-a”, cea a scriitorului englez Priestley, „Scandaloasa legătură între dl Kettle și dna Monn”, „Ciocirlia” lui Anouilh și „Blocada” dramaturgului bulgar Zidarov, putem trece și la repertoriul clasic: „Antoniou și Cleopatra” de Shakespeare, „Don Juan” de Molière și „Oedip” de Sofocle.

— Sînteți, o știm, un pasionat al pieselor clasice. Ce roluri veți interpreta?

— Iubesc într-adevăr omul clasic, dar numai pe acela care poate fi contemporaneizat. Subscriu pentru piesa clasică, dar numai în măsura în care ea poate sluji contemporaneitatea. Ce roluri voi juca? Într-un fel pe Antoniou. „Într-un fel”, pentru că Antoniou va fi interpretat nu numai de mine, ci și de foarte tînărul actor Ion Dichiseanu (de la teatrul „Mihail Eminescu” din Botoșani). Vreau să precizez că Dichiseanu nu-l va dubla pe Vraca, ci va juca alternativ cu el. Noutatea acestei, pe care a inițiat-o conducerea teatrului nostru, dorim să o extindem. Am și încredințat unor actori tineri roluri de talia unui Oedip, Don Juan, Cezar sau Cleopatra. Distribuțiile cuprind nume tineri ca Vera Lazăr, Avram Cristea (de la Teatrul de stat din Timișoara) sau Florin Stroe; iar printre regizori semnează tînărul Andrei Brădeanu. Într-un cuvînt: dorim să „apropiem” din punct de vedere artistic vîrstele — experiența, tehnica unora și tinerețea altora (nu spun care, a cui!) să comunice creator și să ridice măiestria teatrului și a fiecărui actor, înărilor sau... mai puțin tînăr.

Confirmarea profilului

La Giulești, noua stagiune este orientată în continuare pe linia spectacolului popular-agitatoric, lîndu-se mult apreciată de spectatori, care vor avea prilejul să vadă anul acesta, în plus față de anul trecut, „Ploșnița” lui Maiakovski, „Centrul înaintaș a murit în zori” de E. Cuzzani (dramaturg argentinian), „Mariana Pineda” a lui Federico Garcia Lorca și „Puterea atunericului” a lui L. Tolstoi.

— Ne-am oprit asupra unor pie-

se care să permită o formulă de teatru nouă — ne-a spus regizorul Horea Popescu. Piese în care elementele de artă populară să poată fi stilizate pe linia profilului teatrului nostru.

— Ni se pare că ați scăpat din vedere piesele originale!...

— Nu, în nici un caz. Vor vedea

luminile rampei piesa lui Mircea Alexandru Stănescu cu titlul provizoriu „Hoții și vardiștii” și o altă piesă de debut, „Șah la fericire”, a Natașei Gheorghiu. Dar — am mai spus — dacă e vorba de scăpat din vedere, mi se pare că unii autori dramatici sînt cei care au cam scăpat din vedere

↑ La Teatrul Național „I. L. Caragiale” se citește „la masă” noua piesă a lui Al. Mirodan, „Celebru 702”.

Tot la Național a intrat în repetiții o nouă piesă românească: „Înainte de răsăritul soarelui” de Horia Stancu. ↓

O scenă din piesa estoniană „Fiul răătăcitor” de Egon Ranei, în repetiție la teatrul din Giulești.

↑ La Giulești se mai repetă și piesa argentinianului A. Cuzzani, „Centrul înaintaș a murit în zori”.

În curînd va vedea lumina rampei, pe scena teatrului „C. I. Nottara”, piesa de debut a lui Șt. Berciu, „Cine a ucis?”.

că — și de cînd! — teatrul nostru îi așteaptă... Credem însă că mulți își vor reaminti de noi.

Stagiune fără... ghilimele

„Casandra” e teatrul acela mic din spatele Palatului Poștelor, cunoscutul studio al Institutului de artă teatrală și cinematografică „Ion Luca Caragiale”. Artistul poporului Costache Antoniu, rectorul institutului, ne-a spus că institutul are și el o stagiune, și încă una de un fel deosebit.

— În primul rînd, unele teatre își vor deschide stagiunea cu debutul ultimei promoții a institutului nostru. În al doilea rînd, „stagiunea” institutului a început încă din vară, o dată cu pregătirea noilor „pretendenți”. După cum știți, ei au urmat cursuri care le-au ușurat examenele de admitere. Așa că 60 de (să sperăm) viitori actori au și pășit pragul institutului. Și apoi...

— Și apoi „Casandra”?...

— Nu! Și apoi „stagiunea” are ceva nou: cursurile s-au prelungit cu un an. În loc de 4, 5! Și acum „Casandra”. (Aici putem vorbi de stagiune fără ghilimele). Repertoriul studioului? Iată-l — în ordinea premierelor: „Iulius Fucik”, „Steaua fără nume”, „Inspectorul de poliție”, „Centrul înaintaș a murit în zori”, „O scrisoare pierdută”, „Othello”, „Livada cu vișini”, un spectacol Alecsandri, o piesă românească de actualitate și o piesă sovietică. Interpreții? Studenții claselor conduse de profesorii Ion Finteșteanu, Gh. Dem. Loghin, Dina Cocea și Moni Gheletter.

Și da, și nu...

Teatrul Municipal l-am găsit, ca să spunem așa, împachetat: era în preziua turneului în Republica Populară Ungară. Am schimbat câteva cuvinte cu actorul Septimiu Sever.

— „Întoarcerea” e prima piesă a poetului Mihai Beniuc în care joc. Bucuria pe care o încerc e dublă. În primul rînd pentru că Beniuc nu este numai un dramaturg, ci și un poet ale cărui versuri străbat inimile cititorilor, iar eu sînt un cititor pasionat al acestor versuri...

— În al doilea rînd?

— Am jucat mulți eroi contemporani, de diferite genuri, care mi-au pus întotdeauna interesante probleme de creație. Dar Savu Dalea, pe care îl interpretez acum, cred că are ceva din... dar să nu spun din mine! Comunic mult cu el, pentru că s-a născut

Primii pași ai „Băieților veseli” de H. Nicolaide, pe scena Teatrului Tineretului.

și a trăit în aceleași locuri care sînt și locurile mele natale. Savu Dalea este un intelectual conștient de frământările prin care trece țara lui (la un moment dat victimă a dictatului de la Viena) și care refuză să colaboreze la un ziar antonescian, preferînd să pornească pe un drum plin de greutăți, dar nobil și înălțător, devenind un exponent al ideilor comuniste. Pentru un actor un asemenea rol nu poate fi decît o bucurie.

— Se vorbea, la un moment dat, de un repertoriu al Municipality, în noua stagiune, constituit aproape în exclusivitate din piese originale. Proiectele au devenit realitate?

— Și da, și nu. Firește că teatrul nostru acordă o deosebită atenție pieselor originale. Dintre ele „Întoarcerea” lui Mihai Beniuc și „Passacaglia” lui Titus Popovici sînt în clipa de față pe primul plan. (De altfel Titus Popovici mai lucrează la o piesă pentru noi). În continuare ne-am putea referi la piesa lui Mihnea Gheorghiu „Tudor din Vladimiri”, la o nouă piesă a Luciei Demetrius, cu titlul provizoriu „Visul împlinit”, și la o piesă de debut a lui Gh. Grigoruță, „Nepoata lui Teodor Holici”. Dar Teatrul Municipal pregătește și o serie de lucrări din literatura mondială: „Peripeziile soldatului Svejik” (dramatizată de Jean Grossu după Hasek), „Cezar și Cleopatra” a lui Bernard Shaw, „Un strugure în soare” a lui Hansburry, „Zori de necuprins” de Nikolai Virta, o dramatizare după

romanul Galinei Nikolaeva „Bătălie în marș” și o piesă de Spiru Melas.

— Ce ne-ați putea spune, pornind de la acest repertoriu, despre intensificarea legăturilor Teatrului Municipal cu publicul?

— Nu altceva decît că aceste legături se vor intensifica în continuare. În primul rînd prin ținu artistică și ideologică a spectacolelor pe care le vom monta. Apoi prin deplasările pe care teatrul le va face — ca și în stagiunile încheiate — nu numai în regiunile București. Dar, fiindcă veni vorba, aș mai vrea să spun ceva. Spectacolul în grădina, „între stagiunile e o formă concludentă a acestor legături; mai mult: el ilustrează dorința unui teatru de a nu întrerupe legătura cu publicul măcar vara. Pentru actor e foarte plăcut să joace în aer liber. Și atît mai mult e plăcut pentru spectator să privească. Cred însă că selecția pieselor trebuie făcută mai multă judiciozitate. Dacă „Visul unei nopți de vară” sau „Cu vîntul plăc” s-au putut acomoda aerului liber, „Hamlet” sau „Soț ideal” nu prea s-au acomodat.

★

Adăugînd la aceste câteva de tînăiri cunoștințele noastre (prea informat din plin) despre prezența pieselor originale la Național, pieselor de tineret la Teatrul Tineretului, despre repertoriul teatrului Nottara, al Operei, al Operei de rețetă, al Teatrului Satiric-Muzical (cărui sperăm să se inoculeze această stagiune cantități și mari nu numai vitamina M — Muzică, ci și vitamina C — Consistență vom obține un tablou cît de exact al surprizelor pe care le pregătește scena bucureșterilor. S-ar mai putea spune multe, dar a bătut al treilea gong și cortina ridică încet-încet.

La Teatrul Armata se repetă piesa Hemingway „Coloana vîntului” — na a V-a.

„Nu pentru război →
ne creștem copiii!
—de NINA VATO-
LINA (U.R.S.S.)

НЕ ДЛЯ ВОЙНЫ СЫНОВЕЙ МЫ РАСТИМ!

FORȚE DE NEBIRUIT!

A fișul politic progresist contemporan e un luptător puternic. Dintre liniile sale țîșnește întotdeauna o idee. Din culorile sale izbucnește întotdeauna o chemare. Un om care trage liniile sau amestecă culorile pe un afiș poate vorbi cu toți oamenii pămîntului. În zilele noastre, cînd de la un capăt la altul al lumii oamenii se cheamă la lupta pentru pace, afișul progresist e un grai universal pe care-l înțeleg și-l aprobă toți oamenii cinstiți.

Ce spun aceste afișe, oriunde ar fi desenate sau pictate ele? Ele exprimă lapidar marile adevăruri ale zilelor noastre. Ele spun că există încă în lume forțe războinice, dar că există și forțe imense antirăzboinice, în stare să înfrîngă pe dușmanii omenirii. Ele spun că puterea unora — puțini la număr — e în milioanele adunate în saci, în timp ce puterea altora — a celor infinit mai numeroși — e în unitatea a milioane de conștiințe.

De partea cui sînt afișele luptătoare, oricare ar fi maniera în care sînt desenate sau pictate? Ele sînt de partea mamelor, împotriva celor ce plănuiesc să le ucidă copiii. Ele sînt de partea maselor muncitoare, care prind ca într-un clește mîna ațîțătorului la război, crispată pe bombă. Ele stau de partea celor care sînt gata să apere zborul pașnic al porumbelului.

La ce cheamă afișele luptătoare, indiferent ce chipuri înfățișează — albe, smee sau oacheșe? Ele cheamă la întărirea unității celor cărora le e scumpă pacea, în lupta comună pentru lichidarea „războiului rece” și zădărnicierea „războiului cald”. Ele cheamă la vigilență împotriva celor ce vor să prefacă lumea în cimitir atomic. Ele reflectă forța uriașă a omenirii iubitoare de pace și progres. Și e bine ca dușmanii păcii să știe ce li se poate întîmpla dacă ar îndrăzni...

Cei care desenează sau pictează știu: există o tehnică a afișului, o artă a încrucișării liniilor, a îmbinării culorilor. Dar dacă în afișul luptător contemporan e atît de des prezentă culoarea roșie, aceasta e pentru că în zilele noastre roșul se adresează nu numai ochiului, ci și — mai în adînc — conștiințelor. Pe numeroase afișe strălucesc steaguri roșii și în toate țările lumii oamenii știu că aceasta înseamnă pace. Pe numeroase afișe strălucesc desenate secera și ciocanul și, în orice limbă ar vorbi, oamenii știu că aceasta echivalează cu chemarea la pace, libertate și progres, tot așa cum fanionul Uniunii Sovietice trimis în Lună este o chemare la pace pe Pămînt și în Cosmos...

Afișul politic progresist contemporan e un luptător puternic.

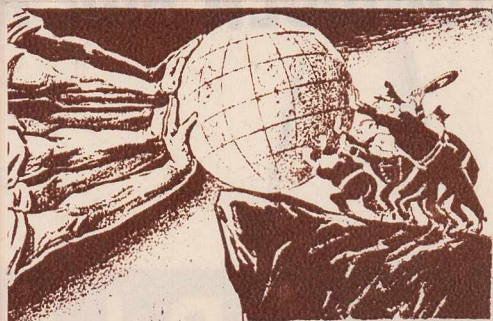
Dintre linii țîșnește ideea care a cuprins continentele: PACEA e nu numai posibilă, ci și necesară. Din culori izbucnește chemarea careia îi răspund popoarele întregii lumi: „Piară întunericul, trăiască lumina nestinsă a păcii”.

Desenul satiric în lupta pentru pace

Toți cei cărora le e scumpă pacea și care nu-și precupețesc eforturile în lupta pentru asigurarea păcii și lichidarea războiului rece trebuie să-și mobilizeze și mai mult forțele pentru a pune capăt acțiunilor agresive, pentru a chema la ordine în modul cel mai categoric pe amatorii de aventuri războinice, pentru ca aceștia să nu poată atrage popoarele într-un război atomic mondial.

(Din raportul prezentat de N. S. Hrușciov la Sesiunea Sașieiului Suprem al U.R.S.S. din 5 mai 1960.)

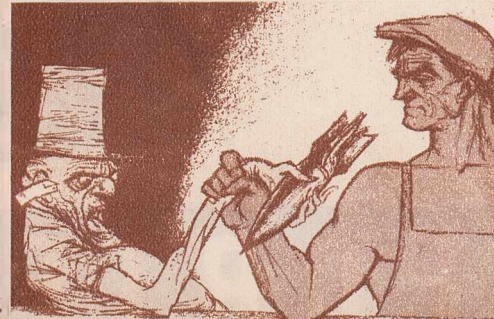

Desen de A. ORLOV și V. KONSTANTINOV (U.R.S.S.)

Cei care vor să pună
la-ncercare
Puterea omenirii muncitoare
Cu bombe-n mîini
și-amenințări în vînt,
S-ar cuveni, în fine,
să-nțelegă
Că oastea păcii crește-n
lumea-ntreagă
Și brațul nostru e de
neînfrînt !

Desen de
CIK DAMADIAN (R.P.R.) →

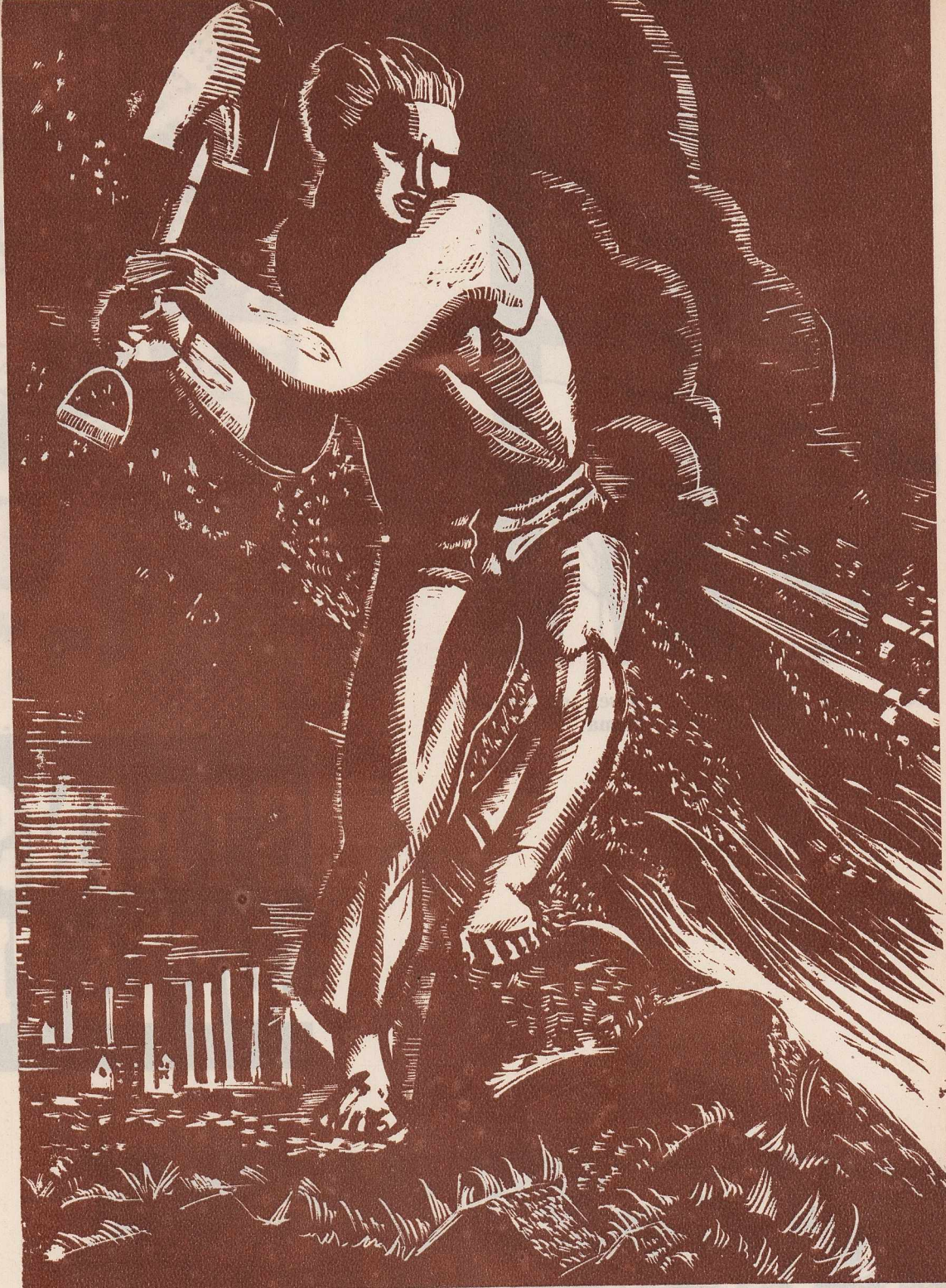
Există astăzi forțe uriașe capabile să dea o ripostă agresorilor imperialiști și să-i înfrîngă în caz că vor declanșa un război mondial.

„Barați drumul războiului!“
— de NGUEN DO KUNG
(R. D. Vietnam)

Desen de ALBERTO BELTRAN
(Mexic)

Gravură de ROCKWELL KENT
(S. U. A.) →

Desen de AVROM (Canada)

„Mai tare decât orice bombă“ — de HERLUF BIDSTRUP (Danemarca)

„Propunerile sovietice de dezarmare“ — de BEIER-RED
(R.D. Germană)

Tagliamo l'erba cattiva

„Să stîrpim iarba rea!“ — desen din revista „RINASCITA“—Roma

STRÎNS UNITI ÎN LUPTA PENTRU PACE

Afiș de D. MITACHE (R.P.R.)

← „Zidul păcii“ — de HALID HAMDI (Irak)

COMPLEXUL ȘTIINȚIFIC „SELENE” și filiala

— reportaj științifico-fantastic —
de Constanța BRATU

Ilustrații de Dumitru IONESCU

Recentul mare succes al științei și tehnicii sovietice în domeniul cuceririi spațiului a Cosmosului — lansarea celei de-a doua nave cosmice cu animale și plante pe bord și revenirea ei pe Pământ — reprezintă încheierea unei etape extrem de importante pentru viitorul zbor al omului. Acum, călătoria lui cosmică este iminentă; acum, se poate garanta securitatea vieții sale și reîntoarcerea lui pe Pământ. Nu peste multă vreme, primii pămînteni vor ajunge pe Lună și apoi pe planetele mai apropiate — Marte și Venus. Ce vor face oamenii pe satelitul nostru natural? Cu ce se vor îndeletnici în spațiul cosmic? Iată o întrebare la care va răspunde în primul rînd știința. Geniul creator al omului va folosi din plin condițiile Cosmosului pentru cercetarea marelui și micului înfinit, pentru descoperirea în folosul omnirii, al civilizației și vieții spașnice, a tuturor tainelor naturii.

Reportajul de mai jos încearcă, pe făgașul genului științifico-fantastic, să schițeze câteva aspecte din viitoarea activitate de cercetare științifică în Cosmos. Poate că lucrurile nu se vor petrece chiar așa; poate că unele cercetări vor fi desăvîrșite încă de pe Pământ... Viitorul — și încă viitorul apropiat — ne-o va arăta. Un fapt însă este sigur: faptul minunat că putem discuta despre ce or să facă pămîntenii în Cosmos...

★

18 octombrie 1985... Ca o fetiță grăsuță, Luna face o reverență de pe terasa blocului și începe să escaladeze cerul. Are aceeași murtică, comico-dramatică, de dinainte și de după nașterea efectivă a brontozaurilor din filmele lui Gopo. Aceași, dar numai de la 384.000 kilometri și văzută fără telescoape. Pentru că altfel Luna este astăzi de nerecunoscut. Șantier, centrale electrice, sere, laboratoare... Mai ales laboratoare. Un fizician înapoiat acum trei zile de pe Lună a spus că ea este un fel de „rai” al științei. Ne-am gândit să-i luăm un interviu pe această temă, dar am chibzuit că e mai bine să mergem noi înșine în deplasare.

Așadar, la drum prin complexul științific „Selene” și prin filiala sa de pe Stația cosmică nr. 1.

S-o luăm metodic. Să începem cu astronomia. De altfel, observatorul astronomic este cea mai impunătoare așezare din cadrul filialei de pe Stația cosmică 1 — baza intermediară între Pământ și Lună. Stația — după cum știți —

este un fel de roată mare, căreia i s-a imprimat, prin învîrtirea în jurul propriului ax, o forță de gravitație artificială. Dacă multe din laboratoare sînt situate în interiorul roții — observatorul a fost montat în afara ei, în așa fel încît să fie scutit de rotire și de gravitație. Iată-ne înăuntru, bineînțeles solid fixați prin tălpi magnetice, pentru a nu da imponderabilității satisfacția de a ne prefăce în păpuși plutitoare. Prin ferestrele de cosmo-plast special, triumfă magnific Soarele, ca un incendiu de colosale proporții izbucnit în beznă albastră a cerului. Puzderie de constelații, planete și, printre ele, casa noastră — Pământul — sclipind în albastru și parcă supraveghindu-și puiul cosmic, Luna, care se rotește în jurul său.

În ce constă aici raiul astronomiei? În primul rînd în lipsa atmosferei. Această binecuvîntată plapumă protectoare a Pământului, grosă de peste 3.000 kilometri, parapet inexpugnabil în calea radiațiilor cosmice, a meteoritilor și frigului interplanetar — este pentru astronomie un fel de vâl pus pe ochi. Și iată că aici...

...vâlul a căzut!

Calea e liberă pentru studierea optimă a Soarelui, a Căii Lactee, a celor mai îndepărtate planete.

Telescoapele sînt impresionante; niște coloși cu neputință de construit și de utilizat pe Pământ. Căci acolo, din cauza gravitației, asemenea instalații gigantice s-ar prăbuși sub povara propriei lor greutate. Și iată-le aici, monumentale și totuși fără greutate, investigînd aștrii, fotografiindu-i continuu și urmărindu-i... pas cu pas.

Iată alte aparate de super-precizie pentru captarea luminii stelelor îndepărtate și iată instalații perfecționate de cercetare prin radio a planetelor din sistemul nostru solar.

Vă amintiți de anunțurile radiodifuzate de prin anii 1957-1959 referitoare la Anul Geofizic Internațional? Alerte, intervale mondiale speciale... etc. Ele anunțau perioade speciale de observații geofizice, în urma detectării unor erupții importante pe Soare. Încă de pe atunci începuse studiul proceselor solare, precum și al influenței acestora asupra stării atmosferei înalte (ionosferă). Am găsit de curînd într-un carnetel cu notițe de pe vremea aceea o caricatură reprezentînd Soarele, agitat, în plină erupție, suflînd

asupra ionosferei șuvoaie de particule încărcate electric; dedesubt, un omuleț nostim — un radiofonist — amenință cu pumnul ionosfera pentru că, tulburată de Soare, i-a întrerupt comunicația radio... O caricatură de domeniul trecutului... Acum, cercetătorii de pe stație văd... ca-n palmă năzbitiile pe care le pregătește Soarele, procesele ce se desfășoară în atmosfera înaltă a Pământului, acoperișul lui de nori. Și meteorologii — băieți practici — ne-au asigurat că în curînd, pe baza colaborării cu astronomii și a perfecționării tehnicii de lucru, vor putea să transmită regulat pe Pământ prognoze pe perioade îndelungate și „timpul ultraexact pe jumătăți de oră”.

Un fapt cu adevărat senzațional,

însă, ni s-a comunicat la observatorul de pe Lună.

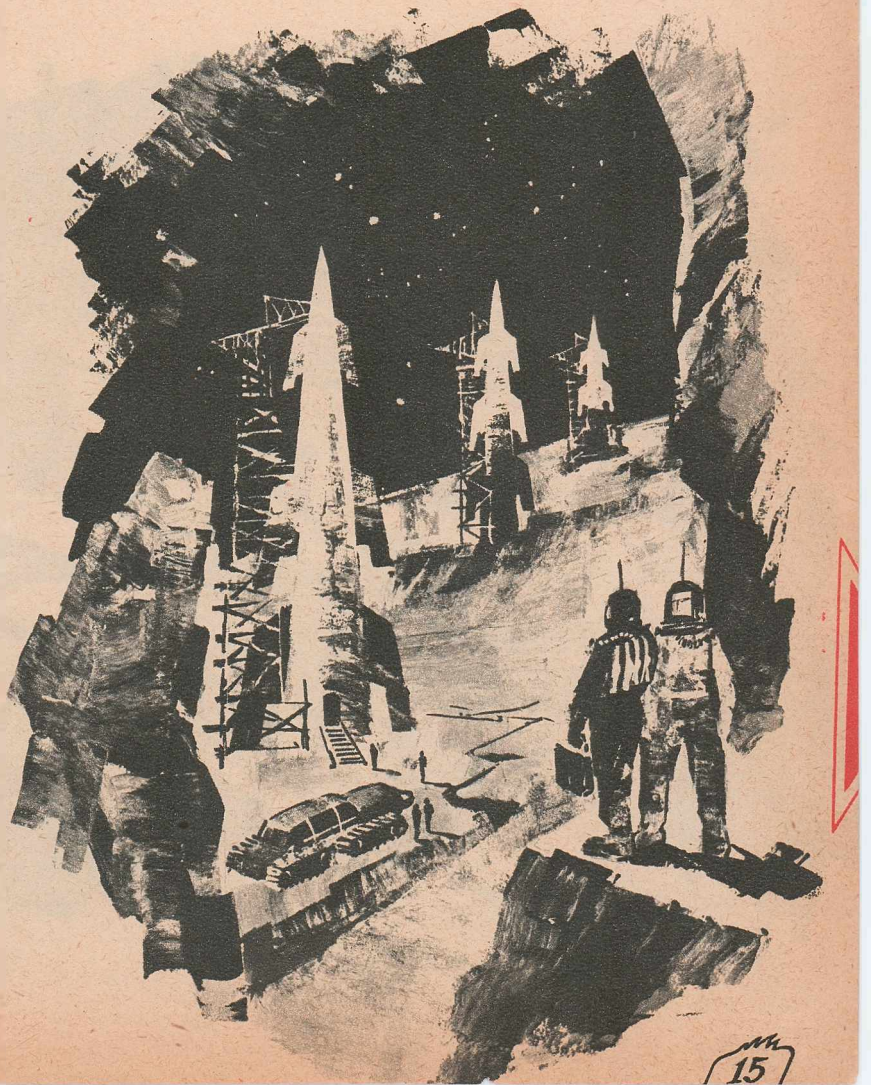
Iată: cu ajutorul gigantului și ultraperfecționatului radio-telescop

de care dispun, cercetătorii au reușit să prindă și să separe câteva emisiuni transmise de pe planete foarte îndepărtate, din alte sisteme planetare. Anumite caracteristici ale acestor emisiuni, regularitatea cu care sînt transmise le dau astronomilor siguranța că ele nu sînt radiații ce provin de la corpuri inerte din Cosmos, ci de la ființe raționale. Așadar ființe civilizate care și-au creat mijloace moderne de viață și care, poate, ne caută...

Semnalele lor radio sînt înregistrate, se caută talmăcirea, cheia lor, se emit răspunsuri pe diferite lungimi de undă: ta... ta-ta... ta-ta-ta... ta-ta-ta-ta... reprezentînd simpla înșirare a numerelor întregi. Poate că ființele acelea vor recepta și vor răspunde la fel: ta... ta-ta... ta-ta-ta...

Giganticul I.S.C.N.

Adică Institutul Selenit de Cercetări Nucleare e o clădire întinsă pe cîteva kilometri, avînd schele-

tul de rezistență compus din țevi flexibile, cu pereți foarte subțiri, umplute cu heliu. Acum un an, când s-a montat institutul, sistemul acesta de țevi a fost adus de pe Pământ în pachete frumos și compact ambalate. Apoi țevile au fost umplute automat cu heliu, s-au dezdoit și construcția a căpătat înfățișarea din proiect. Graviția slabă, de șase ori mai mică decât pe Terra, precum și celelalte condiții de pe Lună, fac ca instalațiile să fie ușoare, stabile și extrem de precise. De altfel, fără asigurarea acestor condiții, nici nu s-ar putea face cercetările în curs, despre care atomiștii de aici ne-au vorbit, străduindu-se să ne facă o expunere cât mai limpede. Ne-au spus de pildă: „Priviți Soarele. Această masă enormă de plasmă incandescentă este de fapt un reactor termo-nuclear de proporții cosmice...”

Într-adevăr, nu ne gândisem la asta... Soarele — ca și toate celelalte stele — e o gigantică instalație naturală de producere a energiei, prin sinteza nucleelor atomice ale elementelor ușoare. Rezultatul? Enorme degajări de energie, obținerea de temperaturi de zeci de milioane de grade.

Încă în 1956 în Uniunea Sovietică se efectuau în mod curent experiențe în scopul producerii de reacții termonucleare reglabile. Dirijarea acestui proces, stăpânirea uriașei energii termonucleare au cerut eforturi mari din partea savanților. Dar în 1960 nivelul tehnicii sovietice permitea deja construirea unui reactor termo-nuclear în care un metru cub de plasmă caldă — formată dintr-un amestec de deuteriu și tritium —

top al hidrogenului, mai greu decât deuteriul) — degaja milioane de kW. Acum, aici, pe baza studierii în amănunțime a nașterii energiei în profunzimea Soarelui, fizicienii perfecționează tehnica de reproducere a proceselor termonucleare în reactori de mare capacitate. Și iată, față-n față, reactorul termonuclear solar și reactorul termonuclear gigant creat de mintea și mâna omenească... Experiențele și rezultatele obținute cu ajutorul acestei complicate instalații vor aduce o eră nouă: era resurselor inepuizabile de energie.

Nucleo-microscopul

Denumirea lui sugerează dimensiuni microscopice, dar numai privind finalitatea. Pentru că această complicată instalație de sesizare a celor mai infime particule din nucleul atomic are proporții impresionante. În interiorul lui sîntem în plin Cosmos și privim, la modul cel mai propriu, în intimitatea atomului. Iată electronii, alergînd cu mii de kilometri pe secundă, pe orbitele lor, în jurul nucleului... Iată nucleul și, în interiorul său, protonii, neutronii și alte particule... Am încercat o mică decepție: ne-am așteptat să vedem o anumită ordine — poate nu chiar în rînd ca la școală, dar totuși... — în lumea acestor particule nucleare. Fizicienii au suris. Ne-au explicat că particulele din interiorul nucleelor sînt într-o permanentă mișcare guvernată de legi statistice și că se transformă reciproc una într-alta — probleme de altfel de mult cunoscute. Apoi au dat cuvîntul unei tinere, șefa colectivului de la radiația cosmică;

STICLĂ BUNĂ-CONDUCĂTOARE DE ELECTRICITATE

S-a constatat că, tratată cu aburi ai unor săruri metalice, suprafața sticlei devine bună conducătoare de electricitate. Sticla astfel preparată poate fi perfect folosită în instalațiile de iluminare și de semnalizare. Iată cum: o foiță subțire de metal este acoperită cu un strat dintr-un amestec — al cărui component principal este sulfatul de zinc — care, în contact cu curentul electric, devine luminos. Această foiță metalică se aplică pe partea conducătoare de curent electric a sticlei. Foița metalică conducătoare de electricitate poate fi tăiată în formă de litere, cifre, desene etc., permițînd realizarea unor efecte interesante și variate.

În funcție de compoziția amestecului aplicat pe foița metalică, se pot obține diferite culori ale luminii: violet, albastru, verde etc.

fata vorbea cu atîta modestie, de parcă relata cine știe ce fapt fără importanță. Și cînd colo...

„Aici au fost puse la treabă razele cosmice”

— a început ea simplu. Apoi ne-a povestit, pe înțelesul nostru: „În fond, ciclotroanele și fazotroanele clasice sînt instalații de accelerare a particulelor... Dar de ce am mai face această operație complicată de accelerare, cînd spațiul cosmic ne oferă la de-a gata inepuizabile cantități de asemenea particule-proiectile? Fluxurile acestora de particule încărcate sînt accelerate în spațiul interaștral pînă la energii colosale, de milioane de miliarde electron-volți... Energii incomparabil mai mari decât

ale particulelor accelerate în instalațiile create de om...”

Încă cu mulți ani în urmă savanții au realizat pe Pământ „spectaculoase” explozii ale nucleelor atomice, sub acțiunea razelor cosmice. Ele au dus nu numai la cele mai profunde transformări ale nucleelor, dar și la formarea unor noi particule, necunoscute înainte. De altfel, energia aceasta uriașă a razelor cosmice a fost îndelung studiată și experimentată pe Pământ. Dar Pămîntul e... Pămînt. Spre fericirea vieții, dar spre ciuda fizicienilor — pe planeta mamă radiațiile cosmice sînt puțin numeroase. Pe cînd aici sînt la discreție. Am trecut așadar la folosirea lor prin construirea unor instalații speciale de captare pe diferite criterii, bombardînd apoi cu ele nucleele atomice...”

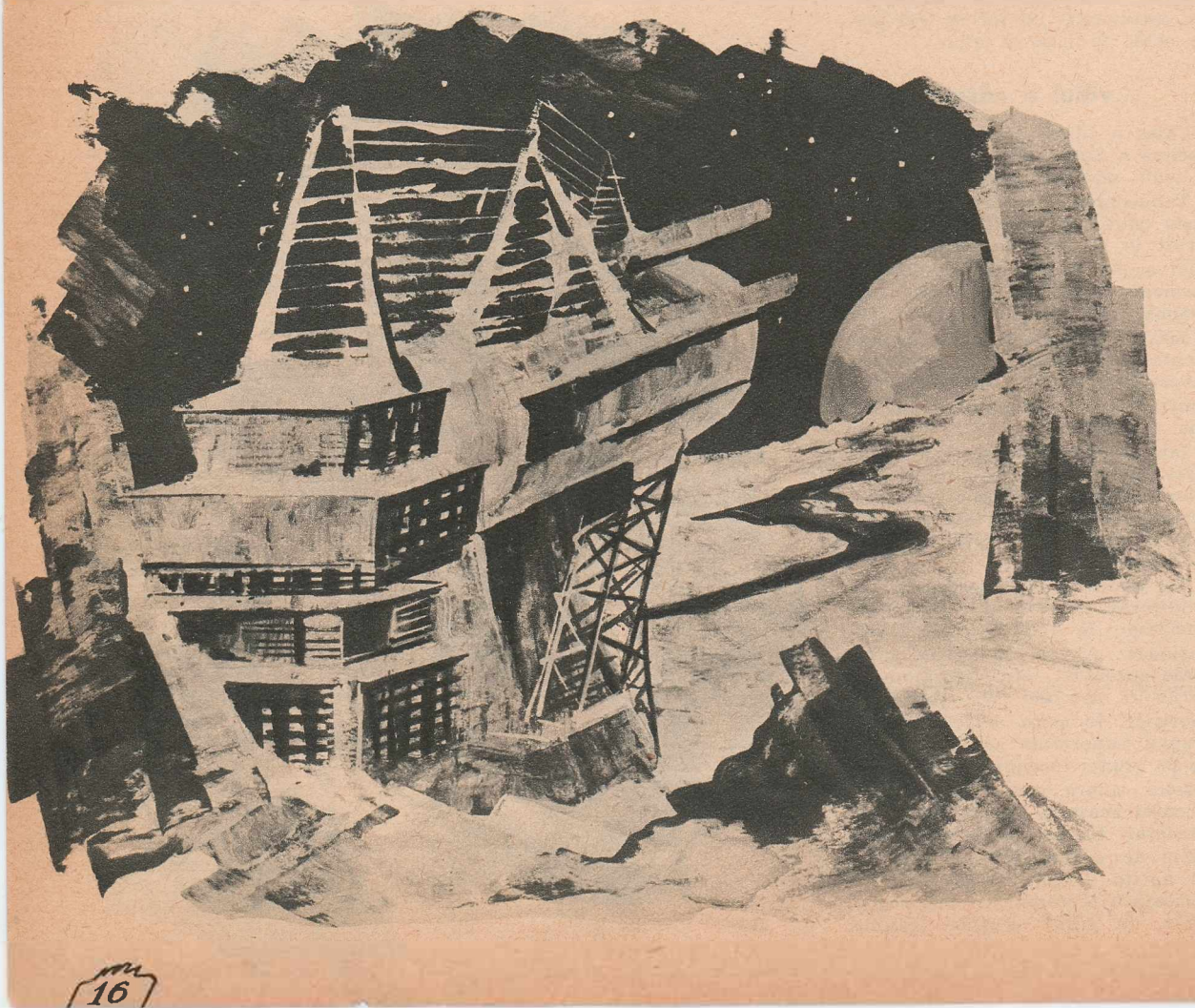
Dacă, în urmă cu ani, pe Pământ, folosindu-se energii mai mici s-a obținut în ultimă instanță sintetizarea de noi elemente chimice și s-au născut substanțe radioactive artificiale, apoi aici, utilizînd asemenea energii colosale, fizicienii au fără doar și poate în mînă

cheia transformării radicale

a proprietăților substanțelor „La revedere, alchimiști în halate albe!” — le-am spus și, cu capul doldora de visuri, am vrut să ne îndreptăm spre celelalte laboratoare: de electronică, de tehnică a temperaturilor ultraînalte și ultrascăzute, de... Dar iată, ceasul molecular... Mai avem numai zece minute pînă la decolarea rachetei... Trebuie să plecăm... Regretele noastre, geologie lunară, selenobiologie, energetică, tehnică a televiziunii cosmice... Regretele noastre, succese și, pe curînd!

P.S. Cînd am ajuns pe Pământ, Luna tocmai apăruse... Aceeași fetiță grăsuță, aceeași mutricică ingenuă, pregătind ocheade pentru îndrăgostiții din parcuri. „Felicitări, Lună! — i-am strigat într-o avîntare entuziastă. Felicitări pentru laboratoarele tale omenești!”

Și-a îndreptat cochetă coroanița de organdi și ne-a mulțumit, făcîndu-ne cu ochiul.

De vorbă cu Haralamb Zincă

Pe prozatorul Haralamb Zincă l-am întâlnit în redacția revistei „Lucașfăru”. Am fost nevoiți să așteptăm pînă ce agitația de pe culoarele redacției s-a mai domolit. Biroul scriitorului a devenit atunci accesibil și pentru cei din afara redacției.

— Ai simțit că o revistă se lipărește greu — m-a în-
lîmpinat jovial Haralamb Zincă. Sper că interviul va fi gata mai lesne. Preocupările mele literare vă interesează? În afară de munca redacțională, fac fișe, caut teme noi, mă documentez. Am o mare slăbiciune pentru o uzină din țară — ne mărturisește Haralamb Zincă. Se numește „Ernst Thälmann” și produce, precum bine se știe, tractoare. Viața acestei uzine o urmăresc îndeaproape. Mi-am petrecut multe zile printre muncitorii de acolo. Am întâlnit veterani care mi-au relatat despre începuturile fostei I. A. R., despre cele două hangare pompos intitulate „Industria Aeronautică Română”. Și iată că, în timpul războiului, bombe aruncate din avioane au prefăcut în ruine o fabrică de avioane. În primăvara anului 1943 I. A. R.-ul nu mai reprezenta decît un morman de dărîmături. După 23 August 1944, conduși de partid, muncitorii au ridicat, pe locul ruinelor, frumoasa și modernă uzină de tractoare „Ernst Thälmann”. Am mai scris despre abnegația muncitorilor de la această uzină. Dorința mea cea mare e să scriu un roman în care să povestesc cu cîtă trudă și entuziasm a fost făurit tractorul românesc, atît de apreciat astăzi.

Pe biroul scriitorului se află un manuscris. Bineînțeles, am vrea să știm dacă reprezintă viitoarea sa carte.

— Viitorul roman — mă încredințază Haralamb Zincă — va avea două volume intitulate „Retragerea” și „Ofensiva”. Terminată e doar prima parte, în care e vorba despre istoria dramatică a unui grup de partizani, comuniști români, care au acționat curajos în Valea Prahovei. În vederea realizării acestei cărți am studiat documentele aflate în arhivele centrale ale Institutului de Istorie a Partidului Muncitoresc Român, am stat de vorbă cu foștii partizani, am străbătut locurile pe unde au luptat. Am refăcut cu alte cuvinte itinerariul. Încerc o

mare emoție retrăind fapt cu fapt, la masa de scris, lupta lor eroică, plină de necontenite primejdii, împotriva fascismului. Cartea o scriu mai ales pentru tineret. Sper să placă.

— Este singurul proiect avansat în ceea ce privește proza?

— Nu. La 1 decembrie voi preda Editurii Tineretului un volum de povestiri, schițe și nuvele intitulat „Prietenul meu”.

— Am aflat că ați scris și o piesă de teatru...

— Da... Una de aventuri. Este vorba de o dramatizare după nuvela mea „Cazul R 16”. Piesa se va numi însă „Operația Magdalena” și e închinată activității organelor noastre de securitate, care cu sprijinul larg al oamenilor muncii fac inofensiv un grup de agenți, dușmani ai poporului.

— Și proiecte mai îndepărtate?

— De unul am amintit: romanul făuririi primului tractor românesc. Apoi sîring date pentru o altă piesă de teatru cu conținut antiimperialist, intitulată „Avionul „Cap de mort”.

Precum vezi, mă atrage nespus de mult acest gen literar, despre care Cehov spunea că este „cel mai greu”. Undeva, într-un sertar, păstrez cîteva eșecuri. Dar nu mă las. Arbu-zov, mai cu seamă prin piesa sa „Povestea din Irkutsk”, m-a convins că teatrul este o formă puternică de agitație și propagandă. Iar mie îmi place propaganda care pătrunde, emoționează și convinge, propaganda comunistă.

Așadar, se impune o rectifi-care; interviul n-a fost luat numai prozatorului, ci și dramaturgului Haralamb Zincă.

Alexandru NICHITA

DE PESTE HOTARE

● Drept completare a ediției din 1954, a apărut recent la Moscova culegerea intitulată „Poezia germană între 1945 și 1959”, cuprinzînd un număr de 57 de autori din R. D. G. și R. F. G. Cartea, editată sub îngrijirea lui Evgheni Dolmatovski, cuprinde, între altele, poezii de Johannes R. Becher, B. Brecht, Hans Lorbeer, Kuba, Marchwitz, G. Maurer, Stefan Hermlin precum și de Erich Kästner, Ralf Seeliger, Karl Krolow și Ernst Schumacher.

● O bibliografie a relațiilor culturale germano-bulgare se află în pregătire sub îngrijirea Bibliotecii de stat din Berlin și a Institutului bibliografic „Elin Pelin” din Sofia. Primul volum e planificat să apară în 1962 și va cuprinde toate materialele mai importante apărute începînd din 1806. Volumul al doilea va cuprinde materiale germane despre Bulgaria.

● Din inițiativa Academiei poloneze de științe se lucrează la Varșovia la o ediție în 14 volume intitulată „Două sute de ani de literatură poloneză”. La desăvîrșirea acestei opere își dau contribuția aproape o sută de oameni de știință, uniți într-un comitet în fruntea căruia se află, între alții, prof. Stanislas Pięon, Julian Krzycanowski și Kazimierz Wyka.

● Cunoscuta romancieră sovietică Vera Panova lucrează actualmente la un roman despre oamenii Leningradului. Într-un interviu, scriitoarea a declarat următoarele: „Scriu un roman despre eroicii oameni care trăiesc în acest oraș extraordinar. Vreau să zugrăvesc transformările prin care au trecut cartierele, muncitorii și intelectuali orașului. Pentru a scrie cartea, a trebuit să vizitez ateliere, cămine, să stau în mijlocul oamenilor. Am făcut numeroase cunoștințe care, multe, vor deveni desigur personaje ale romanului. Nu știu deocamdată cînd voi încheia cartea, deoarece numeroase activități de fiecare zi mă atrag mereu, iar pe de altă parte trebuie să termin o piesă pentru tineret, care mi-a fost solicitată de Teatrul Komsomolului din Leningrad”.

Șantier literar

● „Așa creștem” — este titlul viitorului roman al lui Dimos Rendis. Cartea va descrie luptele poporului grec împotriva ocupației fasciste.

● Acțiunea cărții „Plecarea Vlașinilor” de Ioana Postelnicu se petrece în secolul al XVIII-lea, printre păstorii din Ardeal.

● I. Grigorescu pregătește un volum de nuvele, „Ospăț regal”.

● Un poem despre viața și munca utemiștilor se află pe masa de lucru a lui Alexandru Andrițoiu.

● „Stelele nu mint” se numește romanul științifico-fantastic pe care-l definește vează A. Rogoz.

„BIBLIOTECA ÎN SLUJBA CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE”

Sub această denumire se desfășoară în întreaga țară concursul biennial organizat de Ministerul Învățămîntului și Culturii. Munca cu cartea capătă astfel o puternică emulație. Zeci de mii de biblioteci regionale, raionale și orașenești, sătești și ale gospodăriilor agricole colective se întrec pentru a obține titlurile de frunză a concursului biennial „Biblioteca în slujba construcției socialiste” și „Biblioteca model pe țară”, plachetele și insignele concursului.

Trebuie menționat faptul că celor mai merituoși lucrători din colectivele bibliotecilor li se vor acorda la sfîrșitul concursului, în cadrul unei consfătuiri pe țară, numeroase și valoroase premii în bani. Printre obiectivele de seamă ale concursului — înscrise în regulament — se numără și orientarea conținutului activității bibliotecilor pentru sprijinirea și mai activă a rezolvării sarcinilor economice și politice ale construcției socialiste.

Numeroase biblioteci, fruntașe în primul semestru al anului (bibliotecile „I.L. Caragiale”, „Nicolae Bălcescu”, „Camil Petrescu”, „Biblioteca sătească din Popești-Leordeni” etc.), au efectuat o largă difuzare a literaturii social-politice, tehnice, agro-tehnice, de popularizare a științei și de beletristică realist-socialistă.

Urmare firească: numărul cititorilor a crescut rapid, cea mai mare parte dintre ei permanențîndu-se ca cititori ai bibliotecilor. O simplă cifră e concludentă: dacă în cursul anului 1959 media cărților împrumutate cititorilor de o bibliotecă raională din Capitală a fost de 40.000, în 1960 s-au difuzat numai în primul semestru 35.000 de volume.

E un semn îmbucurător. Sprijinit în continuare, concursul biennial „Biblioteca în slujba construcției socialiste” se va încheia cu un bilanț rodnic.

T. M.

PERVERTIREA TINERETULUI ȘI „PIAȚA” LITERARĂ OCCIDENTALĂ

Reclama editurii pariziene „Laffont” la romanul scriitoarei americane Rona Jaffe, „Nimic nu e prea frumos”, sună ispititor: „O carte pentru și despre tineri. Realismul ei lucid și agreabil îi va recolta aprecieri unanime”. Numai că „Nimic nu e prea frumos” — istorie a avatarurilor prin care trec cinci tinere femei din New York în goană după căpătuire — este o scriere mai puțin decît modestă din punct de vedere artistic. Departe de a aminti prin arivismul eroinelor sale de virtuțile unor eroi energici și ineztrăți cum au fost Julien Sorel sau Rastignac — Caroline, Gregg, Barbara, Mary-Agnes și prietena ei, April, au alt țel: vor să se căsătorească „bine”. În vederea atingerii acestui scop, nimic nu le pare reprobabil. Cele 5 funcționare ale editurii „Fabian” visează averi, ranguri, dar nici una nu reflectează la adevăratele frumuseți ale unei existențe demne. De aceea nici una nu ezită să accepte compromisuri morale dureroase — totul, firește, slujind foarte precis reclamei personale și, în perspectivă, realizării „unei partide”. Existența lor se încheie mediocru, așa cum mediocru e și climatul social în care s-au complăcut să trăiască. O atmosferă de mizerie morală, cinism și blazare ia locul idilice imagini pe care cele cinci tinere femei și-o făcuseră despre New York și lumea lui în primele pagini ale cărții.

Aceeași senzație de dezgust o încerci și la capătul lecturii nuvelei Victoriei Thérèse, apărută în editura „Julliard”. Intitulată „Morbideză” (adică „Morbiditate”), ea evocă prin intermediul unei introspecții trăite retrospectiv, crizele unei senzualități precoce. Eroina este o fetiță care se îndrăgostește de la 13 ani cu intensitatea pasională a unei femei mature. De fapt, după cum ne lasă să înțelegem autoarea, Gisèle, personajul principal al acțiunii, nu caută în dragoste altceva decît un remediu împotriva precocii și absurdității sale plictiseli. Dacă preocupările ei de ordin clinic se vor dovedi contagioase, probabil că o parte mare de vină va reveni și acelei literaturi care pervertește tineretul sub cuvînt „că cerințele pieței literare sînt ferme, iar scriitorului nu-i rămîne altceva decît să le satisfacă”.

O asemenea literatură (citește maculatură) se pune singură în afara artel.

H. ZALIS

LITERAR

FILMUL PESTE HOTARE

Eminentul regizor sovietic Mark Don-skoi pregătește o interesantă realizare cinematografică după un scenariu de I. Prut și Irina Donskaja. Noul film va avea ca eroi nenumărați copii veniți din multe țări ale lumii într-o tabără de vară din U.R.S.S. Printre ei se află și o fetiță japoneză din Hiroșima, suferindă de boala actinică. Fiind un vibrant apel la pace și solidaritate umană, filmul va descrie cu mijloace artistice specifice genului străduința savanților din U.R.S.S., Anglia, S.U.A., Franța, India și Japonia de a salva viața fetei.

Citeva date despre dezvoltarea cinematografiei cehoslovace: fiecare cetățean cehoslovac se duce la cinematograful în medie de 14 ori pe an. În 1937 existau doar 1.838 cinematografe, frecventate de 84.450.000 de spectatori; în 1959 numărul lor a crescut la 8.845, cu 193.195.300 de spectatori. În 1937 s-au turnat în Cehoslovacia 266 de filme, în timp ce în 1959 s-au produs nu mai puțin de 773 de filme.

Realizări cinematografice deosebit de interesante pregătesc studiourile din republicile sovietice unionale din Asia Centrală. Astfel, regizorul S. Abașov din R.S.S. Uzbecă este aproape gata cu filmul „Surpriza”, o comedie plină de umor inspirată din viața și munca tinerilor constructori din Tașkent; la Așgabad, capitala R.S.S. Turkmene, se tur-nează un film ce evocă viața și opera celebrului scriitor turkmen Mahlumkuli, care a trăit în sec. al XVIII-lea; cineștii tadjiți pregătesc la Stalingabad ecranizarea poemului „Șah-nemé”.

America anului 1925, zugrăvită într-un film. Cunoscutul regizor progresist american Stanley Kramer, realizator al filmului antisfasist „Lanțul”, a terminat de curând filmul „Sub valul de ură” al cărui subiect îl constituie un fapt real petrecut în anul 1925 în statul Tennessee din S.U.A. E vorba de cruntele persecuții la care a fost supus un profesor cu vederi înaintate, pentru „crima” de a fi răspândit ideile materialiste ale lui Darwin. O temă deosebit de actuală, dacă ținem seama de faptul că în S.U.A. și azi, după 25 de ani, se manifestă din partea cenzurilor conducătoare aceeași orientare reacționară și se mai organizează așa-zisa „vinătoare de vrăjitoare”. Protagonștii filmului sînt Spencer Tracy, Frederic March și Gene Kelly.

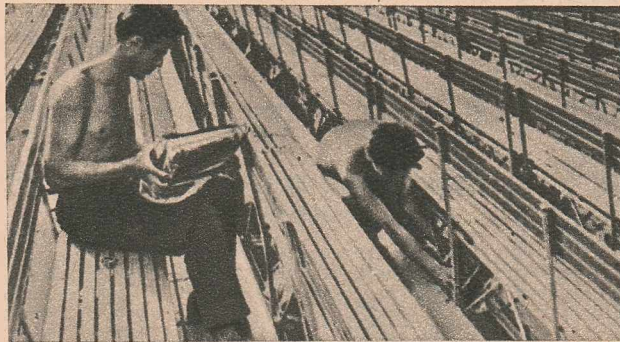
Noua producție a tinerei cinematografilor din R.P.D. Coreeană se intitulează „Mergeți cu noi, prieteni!” și este un imn de slavă închinat jertfelor pe care le-a făcut poporul coreean în timpul războiului împotriva imperialismului japonez. Regia noului film este semnată de Cen Son In, după un scenariu de Li Dion Sun.

Un marșian la Paris este titlul unei noi realizări cinematografice a regizorului francez J. D. Daninos. Sub înfățișarea unui marșian descins din planeta sa pe străzile Parisului, comicul Darry Cowl face o anchetă asupra... amorului, simțămînt pasămite necunoscut pe Marte. Dar peregrinările de pe Champs Elysées îi prilejuiesc marșianului și descoperirea altor stări de lucruri mai puțin plăcute: venalitate, corupție, putreziciune morală.

La finele anului în curs, studiourile cinematografice din R. P. Polonă vor putea consemna realizarea nu-mai în 1960 a 50 de filme documentare. Printre cele mai interesante și mai recente pelicule sînt de reținut „Muzicanții” — documentar a cărui temă o formează activitatea orchestrelor de amatori ale tramvaiștilor din Varșovia; „Polonia” — film despre frumusețile Poloniei; „Septembrie, 1939” și „Atenție la fasciști” (ultimul, în colaborare cu cineștii cehoslovaci) — documentare evocînd zilele dinaintea celui de-al doilea război mondial.

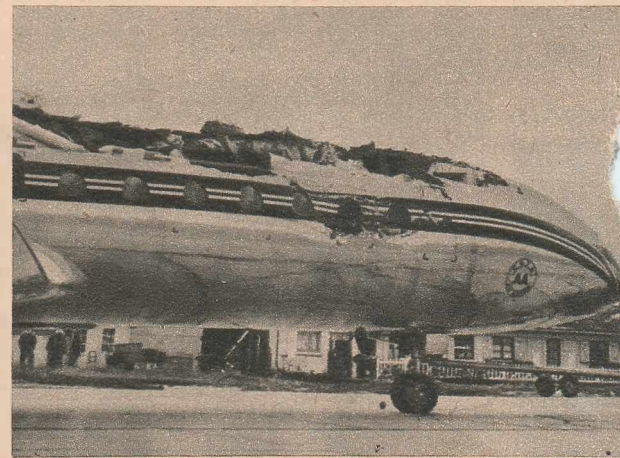
DE LA BERLIN LA ACCRA. Cea mai mare expoziție organizată în Ghana de cînd acest stat african a devenit republică independentă este expoziția industrială a R. D. Germane. În fotografie, ministrul Economiei din Ghana, Nojo Rotsio, vizitînd expoziția.

2.500 MEGAFOANE învelite în nylon, pentru a fi protejate împotriva intemperțiilor, vor asigura o audiere perfectă în noul teatru în aer liber construit recent în orașul Szeged din R.P. Ungară.

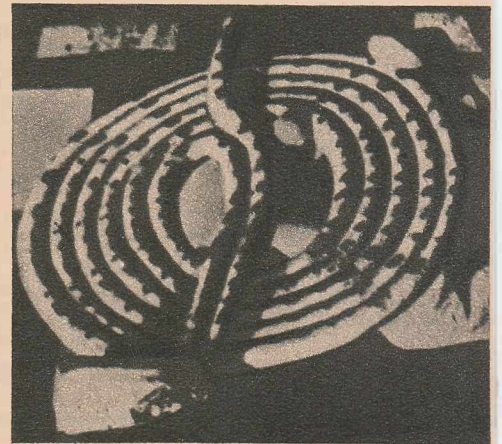
PRAGA-VIENA-ROMA este noua linie aeriană internațională inaugurată nu demult de către R. S. Cehoslovacă. În fotografie, un avion cehoslovac al noii linii, pe aeroportul din Viena.

CIOCNIILE DINTRE AVIOANE pe liniile aeriene occidentale au devenit cronice. Astfel, în apropiere de Paris, un avion cu reacție de tipul „Caravelle” s-a ciocnit cu un avion de tip ușor. Accidentul s-a soldat cu 1 mort și 18 răniți, din care 5 în stare gravă. În fotografie, avionul „Caravelle”, grav avariat, pe aeroportul Orly din Paris.

ȘI CANARI IAU LECȚII DE MUZICĂ... Vladimir Recnikov din Harkov (U.R.S.S.) a organizat un „cor” compus din 140 canari, punînd astfel în valoare „însușirile vocale” ale acestor minuscule pasări cîntătoare. Iată-l pe originalul profesor în timpul unei „lecții de muzică”.

PIPA-ȘARPE face parte din colecția englezului Frank Shillito, care în 30 de ani a adunat 700 de pipe din diferite epoci. Exemplarul din fotografie datează din anul 1750.

UN SUCCES DE SEAMĂ al chirurgilor de la spitalul „Phu Doan” din Hanoi, capitala R. D. Vietnam, îl constituie operația efectuată pe inima pacientei Le Thi Yen, care suferise o ruptură a pereților interiori ai inimii.

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL AL PĂPUȘARILOR

PARTICIPANȚII LA FESTIVAL
DESPRE FESTIVAL...

*Милые, товарищественные
Рынокотелам и сараминим
изгородям нашим 24-м;
магическим гудекам нашим
рыкам и мажорам, все
амуромы наши похороше
у нас же совсем и
в этом городе обмануть
случай сараминим орагам
гудекам.*

В. Мухоморов

*Борис Килпио
директор Большого
Театра кукол в
Ленинграде*

Noi, păpușarii leningrădeni, am așteptat cu mult interes cel de-al 11-lea Festival internațional al teatrelor de păpuși și marionete. Dorim să învățăm multe lucruri de la colegii noștri și, la rîndul nostru, sîntem gata să împărtășim modesta experiență a muncii noastre.

Boris Kilpio, director al Teatrului mare de păpuși din Leningrad

Pe afișele acestui început de stagiune primul loc l-au ocupat — în aceste zile — micii actori croiți din lemn și colorați cu vopsele. Scenele cîtorva teatre bucureștene și-au redus dimensiunile la o fișie de lumină, pe care păpuși venite din toate colțurile lumii au demonstrat măiestria artiștilor ce le dădeau viață ascunși între perdele. Iată cîteva imagini din spectacolele pe care le-ați văzut sau le veți vedea în cadrul festivalului, precum și declarațiile pe care cîteva dintre oaspeții noștri le-au făcut redactorului „Flacării”. Pentru numărul viitor vă făgăduim un fotoreportaj despre ... „ce n-au văzut spectatorii”.

① Precum se vede, la întîlnirea organizată de Comitetul festivalului, păpușarii sovietici și romîni au avut multe de discutat.

② Cu păpușarii noștri din Tg. Mureș, am întreprins o „Aventură în cosmos”.

③ Iată și unul din personajele spectacolului chinez „Sun U-Kun a împrumutat de trei ori evantaiul de palmier”.

④ Scenă din „Călătoria pe pămînt a lui Trombi” (Teatrul de stat de păpuși din Magdeburg).

⑤ Păpușarii norvegieni i-au adus în București pe „Mikko Matti și prietenii săi”...

⑥ „În paradisul de aur” prezentat de talentații păpușarii leningrădeni, evoluează grațioase păpuși-insecte, cu semnificații pe care însă nu le poate dezvălui fotografia de față, ci doar spectacolul...

⑦ Teatrul de Păpuși din Budapesta și-a intitulat spectacolul „Succes nebun”.

*At' žiji vječny dahn
mepirodnu festivaly,
manifestace svetove!
družby a miru!*

Dr. Jan Malih

București 16. IX. 60

Trăiască și viitoarele festivaluri internaționale păpușerești, manifestări ale prieteniei și păcii.

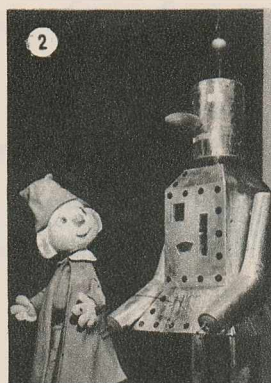
Prof. dr. Jan Malih, secretar general al UNIMA

*A vous de jouer! Je fais
ce que je peux...!
Merci à tous... tous ceux
que je connais, tous ceux
que je voudrais connaître
tous ceux que je ne connais
jamais.*

Jean Loup Temporal
1960

Rămîne ca dumneavoastră să apreciați! Eu am făcut tot ce am putut. Vă mulțumesc tuturor... Tutoeur celor pe care-i cunosc, tuturor celor pe care aș vrea să-i cunosc, tuturor celor pe care nu-i voi cunoaște niciodată.

Jean Loup Temporal (Franța)

**REDAȚIA: BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCINTEII**

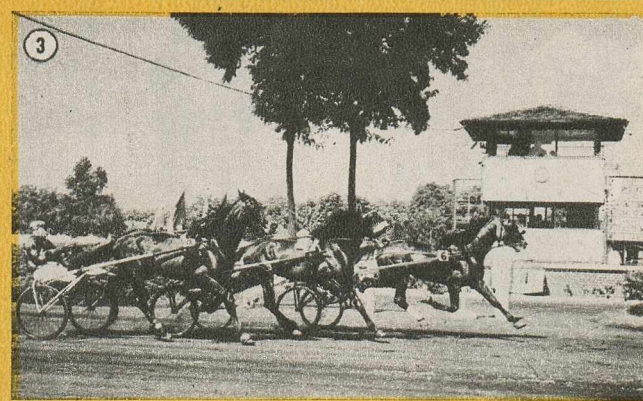
Căsuța Poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10,
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la
factorii poștale și difuzorii voluntari din
întreprinderi și instituții.

**PREȚUL
ABONAMENTELOR:**

3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

MUSAFIRII

de Al. MIRODAN

Am aflat de curind că în raionul Tg. Mureș se petrece, cu prilejul manifestărilor sportive, un fapt adinec îmbucurător pentru orice om care urmărește atent ofensiva culturii fizice la sale. Am aflat de curind că sportul nostru a reușit o mare victorie, asemănătoare prin însemnătate cu trei medalii olimpice.

Despre ce e vorba?

Sînt în locurile acelea cîteva sate unde, săptămîna de săptămîna, se desfășoară întreceri la diferite discipline, echipele fac, sistematic, schimb de vizite, duminicile se transformă — uite noul — în festivaluri sportive. Locuitorii, obișnuiți altădată cu vizite de percepători, agenți electorali și moaște întru implorarea ploilor, sînt bucuroși de oaspeții anului 1960, primindu-i cu pîine și sare. La figurat, mai întîi.

Dar — pe urmă — și la propriu.

Într-adevăr, locuitorii, dorind să înlesnească schimburile de echipe, să ajute la buna rezolvare a problemelor legate de deplasarea sportivilor dintr-un loc într-altul și să aibă cît mai des prilejul de a asista la jocuri, au hotărât prin inițiativă locală (așa cum hotărâse oamenii la noi ridicarea unui cămin cultural prin muncă voluntară sau pietruirea drumurilor) să-i invite pe fotbalști la masă. Sportul a devenit musafir. De fiecare dată cînd este anunțată o asemenea vizită, se fac pregătiri în sat, fiecare gospodărie are ambiția de a fi la înălțime, renumele familiei fiind în joc, și duminica, la masa îmbelșugată întinsă, centrul înaintaș, alergătorul pe 1.500 metri sau jucătorul de șah sînt poftiți să ia loc pe scaunul de cinste: „Serviți, vă rog!”

Victorie, nu-i așa?

Victorie pentru că în satele din raionul Tg. Mureș sportul s-a instalat, pașnic cuceritor, a învins și a convins.

A avea succes înseamnă a fi iubit; acolo sportul e iubit cu adevărat. Vă dați seama cîte mii de tineri au fost și cîte alte mii vor fi îndemnați către stadion? Și ce izvor de talente, precum un teren petrolifer dat în exploatare, va trimite recorduri la București? Și cîte medalii olimpice se vor naște cu vremea?

Victorie, de asemenea, pentru că sportul s-a impus pe cîmpuri, ca un spectacol, făcînd parte din cultură. Echipa de baschet vine ca o trupă în turneu; atleții nu sînt socotiți „oameni cu mușchi”, ci aducați de frumos; spectatorul din mica tribună de lemn a comunei îl privește pe funduș ca iubitorul de muzică pe violonistul cu har venit de departe ca să dea un concert.

Victoria aceasta trebuie cunoscută pretutindeni, activității sportive de la U.C.F.S. — anonimi autori ai succesului — felicitați și experiența lor răspîdită în toate locurile.

P.S. Duminica trecută pe stadionul „23 August” F.C. Rapid a învins C.C.A. cu 3-2. Și, mai cu seamă, a jucat după aprecierea tuturor, bine; și, mai cu seamă, a jucat cu o voință reală de a învinge; și, în sfîrșit, de a se reabilita.

Noi, care am criticat de atîtea ori comportarea echipei în sezonul trecut, sîntem acum, cu mulțumire, obligați la aplauze. Să fi produs critica unanimă din 1959-'60 o — cît așteptată! — preschimbare morală la rapidști? Nădăduim...

Jucînd cu voința reală de a se reabilita în fața publicului, fotbalștii de la Rapid au învins cu scorul de 3-2 echipa C.C.A. Tatăl pe Oron surprins în clipa cînd se îndrepta spre poarta lui Toma, după ce a reușit să-l dribleze pe Teanescu, care a căzut la pămînt. Înscrind în ultimul minut al primei reprize golul egalizator (fotografia nr. 1).

O fotografie grăitoare în ceea ce privește calitățile deosebite pe care trebuie să le aibă jucătorii de rugby. Fază din meciul Știința București-A.Z.S. Varsavia (fotografia nr. 2).

Aspect de la întîlnirea internațională de trap disputată pe Hipodromul Băneasa (fotografia nr. 3).

Spectatorii prezenți la concursurile republicane de natație au putut admira saltul calitativ făcut de saritorii noștri. La capatul unor lupte dîrze victoria a revenit — alături la trambulină cît și la platformă — reprezentantului clubului Dinamo-București, Gh. Banu (fotografia nr. 4).

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„NORII PĂRASESC CERUL” (foto 1) — o producție a studioului cinematografic din Sverdlovsk — ne plasează într-un sat din Daghestanul sovietic, în mijlocul unui puternic conflict generat de rămășițele concepțiilor retrograde asupra femeii. Zenaib și Djafar vor să se căsătorească, dar Mirzabek, un pierde-vară din sat, o răpește pe Zenaib în speranța că, prin forță, o va sili să fie a lui. După vechile obiceiuri daghestaneze, așa ar trebui să se întîmple, femeia neavînd nici un cuvînt de spus. Trăim însă într-o nouă orînduire, cu concepții înaintate, care dau drepturi egale femeii.

Epilogul? Norii părăsesc pentru totdeauna satul daghestan unde s-a petrecut povestea lui Zenaib și a lui Djafar.

„CERNEALA ROȘIE” (foto 2) — o producție a studiourilor maghiare — înfățișează cazul sau, mai bine spus, procesul de conștiință al unei tinere profesoare aflate într-o grea cumpănă. Ea înbește. Dar a-și zidi fericirea înseamnă a năruți un cămin, o familie. Or, Maria educă și pregătește pentru viața nouă generate; ea cere elevelor sale ca în conștiința lor totul să fie limpede, sincer, generos. Are deci dreptul ca, prin conduita sa, să

zdruncine echilibrul acestor ființe încă plîpînde?
Tată „cazul” Mariei Kadar, expus pe ecran cu convingere și talent de apreciată actriță maghiară Eva Vass. Un caz purtînd pecetea autenticității, rezolvat cu maturitate și finețe, în spiritul sănătos al moralei socialiste.

„BÎTĂ, IEȘI DIN SAC!” (foto 3) — o producție a studiourilor cehoslovace — completează suita basinelor ecranizate, întreprinsă cu pricepere de cinești cehi — dorința să transmită și pe această cale publicului larg tîlcurile înțelepciunii populare.

În filmul „Bîtă, ieși din sac!” este vorba de un muzicant (pe cît de bun și blînd, pe atît de sărman), de un hangiu hapsîn și crud, de un moș dărîut cu puteri neobișnuite. Hangiul profită de sărăcia și buna credință a muzicantului, moșul îi ajută acestuia din urmă să-și găsească dreptatea. Bîta iese din sac numai în acest scop, rînduind lucrurile după cum se cuvine, spre satisfacția eroilor cunsecade de pe ecran și a spectatorilor de toate vîrstele din sală.

„POLICARP, MAESTRU CALIGRAF” (foto 4) — o coproducție italo-franco-spaniolă — a

cules elogii și comentarii ample anul trecut la Cannes, la Festivalul Internațional Cinematografic. Filmul face parte din categoria acelor comedii amare în care gluma și comicul de situații ascund, sub un strat foarte subțire, adevăruri crude, realități și condiții umane tragice. Policarp, caligraful diplomat italian, este rudă literară cu conștopistul rus Akaki Akakievici al lui Gogol. Visurile lor sînt asemănătoare: o înaintare, o hîrtă mîrire de leafă... Tabloul pitoresc și trist al micii funcționării italiene de la începutul secolului e făcut cu multă fidelitate și pătrundere de regizorul Mario Soldati. Cît despre Policarp, acest ghintinist de profesie, poznas și incurcă-lune, pentru el regizorul solicită înțelegere și simpatie. E o victimă a orînduirii sociale burgheze, un om pe care o viață alcătuită dintr-un conștop de privațiuni și umilțite l-a adus la situația de sămănaș apăsător.

